

**ДВНЗ «УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
Приймальна комісія**

**ПРОГРАМА
додаткового вступного випробування
для вступників на навчання за освітнім ступенем «магістр»
за спеціальністю 081 «Право»
(на основі ступеня «бакалавр», здобутого за іншою спеціальністю)**

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Загальні відомості. Програма складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки спеціальності 081- Право.

Приєм абітурієнтів, які здобули освітній ступінь бакалавр, для здобуття освітнього ступеня магістр за спеціальністю 081 Право проводиться за результатами додаткового фахового вступного випробування, які відбуваються у формі співбесіди за нормативною частиною освітньо-професійної програми підготовки бакалавра. За умови успішного проходження додаткового вступного випробування вони допускаються до подальших вступних випробувань у формі зовнішнього незалежного оцінювання, яке складається із єдиного вступного іспиту з іноземної мови (англійської, або німецької, або французької, або іспанської) та єдиного фахового вступного випробування з права та загальних навчальних правничих компетентностей

Мета вступного випробування полягає у з'ясуванні рівня теоретичних знань і практичних умінь та навичок, необхідних для опанування нормативних і варіативних дисциплін за програмою підготовки фахівця освітнього ступеня магістр за спеціальністю 081 Право.

Вимоги до здібностей і підготовленості абітурієнтів. Для успішного засвоєння дисциплін передбачених навчальним планом для підготовки за освітнім ступенем магістр за спеціальністю 081 Право та здібності до оволодіння знаннями, уміннями і навичками в галузі правознавства. Обов'язковою умовою також є вільне володіння державною мовою.

2. ПЕРЕЛІК ФАХОВИХ НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН, З ЯКИХ ПРОВОДИТЬСЯ ВСТУПНЕ ВИПРОБУВАННЯ

Для вступників на освітній ступінь спеціаліст, магістр спеціальністю 081 Право цей комплекс включає дисципліни:

- конституційне право України
- адміністративне право України
- цивільне право України
- цивільне процесуальне право України
- кримінальне право України
- кримінальне процесуальне право України
- міжнародне публічне право
- міжнародний захист прав людини.

**3. ТЕМИ НАВЧАЛЬНОГО МАТЕРІАЛУ ТА ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ.
РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА ПО ДИСЦИПЛІНАМ**

**ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «КОНСТИТУЦІЙНЕ ПРАВО
УКРАЇНИ»**

Тема 1. Конституційне право як основа національного права

Поняття та предмет конституційного права. Принципи конституційного права.

Тема 2. Джерела конституційного права.

Поняття й система джерел конституційного права. Поняття конституції. Функції та

юридичні властивості конституції. Нормативний акт, нормативний договір, прецедент та інші джерела конституційного права. Загальна характеристика Конституції України. Порядок ухвалення й внесення змін до Конституції України. Конституційні засади співвідношення національного та міжнародного права. Вплив міжнародного права на систему джерел українського конституційного права.

Тема 3. Конституціоналізм та конституційний лад України

Поняття та система конституціоналізму. Поняття конституційного ладу України. Порядок зміни конституційного ладу України. Конституційні засади державного суверенітету України. Обмеження влади правом як засада конституційного ладу України. Конституційний принцип поділу державної влади. Принцип верховенства права в системі засад конституційного ладу України.

Тема 4. Україна як демократична республіка: конституційні засади.

Поняття й сутність народовладдя. Пряма (безпосередня) та представницька демократія. Поняття, конституційна регламентація та види референдумів в Україні. Виборче право й виборча система: поняття та принципи. Класифікація виборчих систем. Порядок призначення, організація та проведення виборів Президента України. Порядок призначення, організація та проведення виборів народних депутатів України. Поняття та конституційні гарантії місцевого самоврядування в Україні. Система місцевого самоврядування в Україні. Загальна характеристика конституційного статусу органів та посадових осіб місцевого самоврядування в Україні. Порядок призначення, організація та проведення місцевих виборів.

Тема 5. Унітарність Українського держави в системі засад конституційного ладу.

Принцип унітаризму та його закріплення в Конституції України. Поняття, система та принципи адміністративно-територіального устрою України. Конституційний статус Автономної Республіки Крим у складі України як унітарної держави. Загальна характеристика Конституції Автономної Республіки Крим. Конституційний статус органів влади Автономної Республіки Крим. Особливості правового статусу тимчасово окупованих територій України.

Тема 6. Конституційні засади функціонування національно-культурної сфери в Україні.

Конституційний статус української мови як державної. Поняття та характеристика конституційного статусу національних меншин в Україні.

Тема 7. Конституція України та громадянське суспільство.

Принцип багатоманітності в системі конституційних засад формування та функціонування громадянського суспільства. Поняття та види громадських об'єднань. Принципи організації та діяльності громадських об'єднань. Конституційний статус політичних партій. Порядок створення політичних партій. Принципи діяльності політичних партій. Заборона політичних партій за конституційним законодавством України.

Тема 8. Конституційний статус людини в Україні.

Принципи конституційного статусу людини. Загальна характеристика особистих прав і свобод людини за Конституцією України. Гарантії та порядок реалізації окремих свобод: право на свободу думки й слова, право на доступ до публічної інформації, захист персональних даних, свобода совісті, свобода пересування. Загальна характеристика політичних прав громадян України. Гарантії та порядок реалізації окремих прав: виборчі права, свобода мирних зібрань, право на свободу об'єднання. Загальна характеристика економічних, соціальних та культурних прав людини в Україні. Загальна характеристика конституційних гарантій здійснення конституційних прав та свобод. Конституційні обмеження у реалізації конституційних прав та свобод людини в Україні. Особливі юридичні стани згідно з Конституцією України, умови та порядок введення та припинення дії. Загальна характеристика конституційних обов'язків людини та громадянина в Україні. Поняття та принципи громадянства України. Набуття громадянства України. Припинення громадянства України. Конституційний статус іноземців та осіб без громадянства. Особливості конституційного статусу біженця.

Тема 9. Законодавча влада в Україні: конституційна характеристика

Конституційна природа парламенту - Верховної Ради України. Конституційний склад і структура Верховної Ради України. Принципи діяльності Верховної Ради України. Функції та повноваження Верховної Ради України. Парламентські процедури: законодавча, установча,

процедура здійснення парламентського контролю. Конституційний статус спеціалізованих органів парламентського контролю - Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини та Рахункової палати. Конституційний статус народного депутата України та юридичні гарантії його діяльності. Природа депутатського мандата. Підстави дострокового припинення повноважень народного депутата України.

Тема 10. Конституційний статус Президента України.

Роль та місце Президента України в системі органів державної влади. Порядок вступу на пост Президента України. Підстави та порядок припинення повноважень Президента України. Повноваження Президента України. Акти Президента України.. Конституційний статус Ради національної безпеки та оборони.

Тема 11. Виконавча влада в Україні: конституційна характеристика.

Поняття виконавчої влади та її місце в механізмі державної влади. Система органів виконавчої влади в Україні. Порядок формування, склад і компетенція Кабінету Міністрів України. Акти Кабінету Міністрів України. Конституційний статус і система місцевих органів державної виконавчої влади.

Тема 12. Правосуддя в Україні: конституційна характеристика.

Конституційні засади функціонування судової влади. Конституційні засади судочинства. Система судів. Конституційний статус судді. Конституційний статус Вищої ради правосуддя. Органи суддівського самоврядування Статус і роль адвокатури та прокуратури в системі судового захисту прав людини.

Тема 13. Охорона Конституції. Конституційна юстиція в Україні

Охорона Конституції: поняття, природа, суб'єкти охорони. Поняття та особливості конституційної відповідальності. Поняття та види конституційного контролю. Функції та повноваження Конституційного Суду України. Склад і порядок формування Конституційного Суду України. Структура та організація діяльності Конституційного Суду України. Суб'єкти та форми звернення до Конституційного Суду України. Конституційна скарга: поняття, критерії прийнятності, особливості розгляду. Поняття й характеристика стадій конституційного судочинства. Поняття та юридична природа актів Конституційного Суду України. Види, порядок ухвалення та виконання актів Конституційного Суду України.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА:

1. Актуальні проблеми конституційного права України: підручник / за заг. ред. А.Ю. Олійник. К.: Скіф, 2012. 552 с.
2. Актуальні проблеми сучасного конституційного права: зб. наук. праць / відп. ред. Ю.С. Шемшученко, О.В. Батанов. К.: Юридична думка, 2014. 458 с.
3. Аніщук Н.В., Афанасьева М.В., Бакаянова Н.М. Проблеми сучасної конституціоналістики: навч. посіб. / за заг. ред. А.Р. Крусян, А.А. Єгорової. К.: Юрінком Інтер, 2018. 524 с.
4. Бучин М.А. Демократичні вибори в Україні: принципи, механізми та технології реалізації : монографія. Львів: Вид-во Львівської політехніки, 2016. 450 с.
5. Бориславська О.М. Європейська модель конституціоналізму: системно-аксіологічний аналіз : монографія. Х.: Право, 2018. 384 с.
6. Конституційне право: навч. посіб. / МВС України, харків. нац. ун-т внутр. справ; / за заг. ред. М.І. Марчука та ін. Х.: [б.в.], 2017. 408 с.
7. Лелеченко А.П., Васильєва О.І., Куйбіда В.С., ткачук А.Ф. Місьцеве самоврядування в умовах децентралізації повноважень: навч. посіб. К. [б.в.], 2017. 110 с.
8. Лотюк О.С. Конституційні засади розвитку та функціонування громадянського суспільства в Україні: монографія. К.: Ліра-К, 2015. 356 с.
9. Нестерович В.Ф. Практикум з Конституційного права України : практ. посіб. К.: Ліра-К, 2018. 640 с.
10. Павшук К.О. демократичні засади конституційного ладу України: монографія / М-во освіти і науки України, Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. Х.: Юрайт, 2016. 200 с.

11. Совгира О.В., Шукліна Н.Г. Конституційне право України. Повний курс: навч. посіб. К.: Юрінком Інтер, 2018. 556 с.
12. Федоренко В.Л. Конституційне право України: підручник / М-во юстиції України, Нац. акад. держав. упр. при Президентові України, нац. акад. внутр. справ; / ред. Ю.В. Ковбасюк, В.Л. Федоренко. К.: Ліра-К, 2016. 524.
13. Федоренко В.Л. Питання теорії конститутційного права і модернізації конституції України : зб. наук. праць / за заг. ред. О.В. Скрипнюка. К.: Ліра-К, 2013. 190 с.
14. Фрицький Ю. О. Конституційне право України : підручник. К.: університет «Україна», 2018. 221 с.
15. Ющик О.І., Бошицький Ю.Л., Риндюк В.І. Конституційні основи розвитку законодавства України: навч. посіб. до 20-річчя Київ. ун-ту права НАН України / НАН України, Ін-т держави і права ім. В.М. Корецького, Київ. ун-т права. К.: Юридична думка, 2015. 156 с.

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «АДМІНІСТРАТИВНЕ ПРАВО»

Тема 1. Адміністративне право як галузь публічного права

Основоположні категорії адміністративного права Публічне адміністрування як одна з форм реалізації публічної влади.

Суб'єкти публічного адміністрування. Публічний інтерес. Адміністративне право як складова публічного права Призначення адміністративного права. Відносини, що складають предмет адміністративного права. Відмежування адміністративного права від цивільного права.

Система адміністративного права Загальне адміністративне право (принципи адміністративного права, суб'єкти публічного адміністрування, інструменти публічного адміністрування, публічне майно, адміністративні процедури, адміністративні послуги, захист прав приватної особи у сфері публічного адміністрування). Особливе адміністративне право (зокрема службове право, адміністративне деліктне право, поліцейське).

Джерела адміністративного права Поняття, значення та види джерел адміністративного права Національні джерела адміністративного права (Конституція України, законодавчі акти, підзаконні нормативні акти). Міжнародні джерела адміністративного права (міжнародні договори; юридичні акти Європейського Союзу як джерела адміністративного права в контексті правотворчої діяльності; «м'яке право»). Рішення судових органів як джерела адміністративного права (практика Європейського суду з прав людини; рішення Конституційного Суду України в системі джерел адміністративного права; висновки Верховного Суду щодо застосування норм права як (квазі)джерело адміністративного права). Юридична сила джерел адміністративного права. Система джерел адміністративного права за їх юридичною силою. Правила вирішення конкуренції норм, закріплених у джерелах адміністративного права.

Тема 2. Принципи адміністративного права

Поняття та значення принципів адміністративного права Поняття принципів адміністративного права. Значення принципів адміністративного права (системоутворювальне значення, вплив на нормотворчу діяльність, значення для адміністративної та судової практики).

Принцип верховенства права (правовладдя) в адміністративному праві Значення принципу верховенства права (правовладдя) для регулювання адміністративних правовідносин. Складові верховенства права (законність / правозгідність; юридична визначеність; запобігання зловживанню / надужиттю повноваженнями; рівність перед законом і недискримінація; доступ до правосуддя).

Принципи належного врядування Значення принципів належного врядування для регулювання адміністративних правовідносин. Принципи належного врядування (забезпечення участі в ухваленні рішень та належне реагування, відкритість і прозорість, добросовісність і етична поведінка, ефективність, компетентність і спроможність, іноваційність та відкритість до змін, сталість і довгострокова орієнтованість, грамотне фінансове

управління, поважання прав людини та культурної різноманітності, забезпечення соціальної згуртованості, підзвітність).

Тема 3. Суб'єкти адміністративного права

Поняття та система суб'єктів публічного адміністрування Поняття «суб'єкт публічного адміністрування» (адміністративний орган). Групи суб'єктів публічного адміністрування (державні органи, включаючи органи виконавчої влади, військово-цивільні адміністрації; державні фонди та установи; органи влади Автономної Республіки Крим; суб'єкти місцевого самоврядування; суб'єкти, яким делеговано окремі повноваження публічного адміністрування).

Система органів виконавчої влади Основні рівні органів виконавчої влади в Україні (вищий, центральні, місцеві). Кабінет Міністрів України, система центральних органів виконавчої влади (міністерства, служби, агентства та інспекції, центральні органи виконавчої влади із спеціальним статусом), місцеві державні адміністрації. Законодавча основа їх діяльності. Класифікація органів виконавчої влади за різними критеріями (за обсягом і характером компетенції, за порядком вирішення питань, за спрямованістю компетенції, за територіальним обсягом повноважень). Порядок утворення, реорганізації та ліквідації органів виконавчої влади.

Суб'єкти місцевого самоврядування Види суб'єктів місцевого самоврядування та їх призначення (територіальна громада; сільська, селищна, міська ради; сільський, селищний, міський голови; виконавчі органи сільської, селищної, міської рад; староста; районні та обласні ради; органи самоорганізації населення). Законодавча основа діяльності.

Місце приватної особи в системі суб'єктів адміністративного права Зміст поняття «приватна особа» в контексті адміністративного права. Види приватних осіб (громадяни, іноземці, особи без громадянства, фізичні особи-підприємці, підприємства, установи, організації тощо).

Суб'єктивне публічне право Сутність суб'єктивних публічних прав приватної особи. Окремі суб'єктивні публічні права та їх реалізація (право на участь в ухваленні рішень, право на звернення, право на доступ до публічної інформації, право на свободу мирних зібрань, право на свободу об'єднань).

Особливості неурядової організації як суб'єкта адміністративного права Законодавча основа організації та діяльності громадських об'єднань та інших неурядових організацій. Особливості окремих видів неурядових організацій (громадських організацій, зокрема молодіжних та дитячих, громадських спілок, професійних спілок, релігійних організацій, благодійних організацій, організацій професійного самоврядування), адміністративна правосуб'єктність, порядок створення та припинення діяльності. Участь неурядових організацій у формуванні публічної політики та ухваленні рішень.

Тема 4. Інструменти публічного адміністрування

Розуміння інструментів публічного адміністрування Поняття інструмента публічного адміністрування. Види інструментів публічного адміністрування. Вибір належного інструмента.

Нормативний акт як інструмент публічного адміністрування Поняття, юридичне значення та ознаки нормативного акта суб'єкта публічного адміністрування. Види нормативних актів (за суб'єктами видання, територіальним охопленням діяльності, за ознакою внутрішньої та зовнішньої спрямованості). Вимоги до нормативного акта. Порядок підготовки та ухвалення. Зміст і значення антикорупційної експертизи. Державна реєстрація нормативного акта. Процедура оприлюднення та набрання чинності. Підстави для визнання нормативного акта протиправним. Зв'язок протиправності з фактом недотримання формальних вимог під час його підготовки та видання.

Адміністративний акт як інструмент публічного адміністрування Поняття, юридичне значення та ознаки адміністративного акта. Відмежування адміністративного акта від інших актів (документів) суб'єкта публічного адміністрування. Види адміністративних актів. Процедура видання адміністративного акта. Чинність адміністративного акта (умови чинності, способи доведення до відома, припинення чинності). Виконання адміністративного акта. Поняття нікчемності адміністративного акта. Підстави визнання адміністративного акта нікчемним.

Адміністративний договір як інструмент публічного адміністрування Поняття, юридичне значення та ознаки адміністративного договору. Види адміністративних договорів. Чинність адміністративного договору (умови чинності, припинення чинності). Поняття нікчемності адміністративного договору. Підстави визнання адміністративного договору нікчемним.

Адміністративний розсуд у публічному адмініструванні Поняття адміністративного розсуду. Умови застосування адміністративного розсуду (наявність законодавчого уповноваження на адміністративний розсуд; оприлюднення норм, що уповноважують на адміністративний розсуд; достатність юридичної визначеності уповноважень на адміністративний розсуд; обов'язок дотримуватися мети уповноваження; обов'язок ретельно з'ясовувати обставини в справі; обов'язок дотримуватися принципу пропорційності; обов'язок дотримуватися принципу рівності; обов'язок дотримуватися критеріїв розсудливості; обов'язок мотивувати свої рішення).

Використання електронного врядування в публічному адмініструванні Поняття електронного врядування. Елементи електронного врядування. Співвідношення понять «електронне врядування», «електронна держава», «електронна демократія», «електронний парламент», «електронний уряд», «електронний суд».

Тема 5. Адміністративна процедура. Адміністративні послуги.

Розуміння адміністративної процедури Поняття адміністративної процедури. Види адміністративної процедури (реєстраційні, дозвільні, інспекційні процедури, процедури щодо притягнення до відповідальності; процедури за заявою особи, процедури за службовим обов'язком).

Принципи адміністративної процедури Система принципів адміністративної процедури. Зміст окремих принципів адміністративної процедури (рівність перед законом, доступ до інформації, право на допомогу та представництво, право бути вислуханим, ефективність, оперативність (розумні строки), вмотивованість рішення, ефективний засіб захисту).

Учасники адміністративної процедури Адміністративний орган. Адресат (у тому числі заявник). Заінтересовані особи. Представництво в адміністративній процедурі.

Стадії адміністративної процедури Ініціювання та початок провадження. Підготовка справи до розгляду. Розгляд і вирішення справи. Оформлення адміністративного акта, його доведення до відома адресатів та заінтересованих осіб. Перегляд адміністративного акта.

Поняття, ознаки, види адміністративних послуг. Суб'єкти відповідних відносин Поняття адміністративної послуги. Ознаки адміністративної послуги. Відмінність адміністративної послуги від інших видів послуг у публічній сфері. Види адміністративних послуг. Суб'єкти відносин щодо надання адміністративних послуг (суб'єкт звернення, суб'єкт надання адміністративних послуг; центри надання адміністративних послуг і адміністратори).

Порядок надання адміністративних послуг Стадії процедури надання адміністративної послуги. Юридичні документи та дії, що супроводжують процедуру надання адміністративних послуг. Плата за надання адміністративних послуг (адміністративний збір). Вимоги до якості надання адміністративних послуг.

Тема 6. Захист приватної особи у сфері публічного адміністрування

Інструменти захисту прав приватних осіб у сфері публічного адміністрування Види інструментів захисту прав особи та їх співвідношення між собою.

Адміністративне оскарження Підстави та порядок подання скарги. Предмет оскарження. Суб'єкти розгляду скарг. Процедура розгляду скарги. Можливі наслідки розгляду скарги.

Інші інструменти захисту прав особи Перегляд рішення суб'єктом публічного адміністрування, який його ухвалив, за ініціативою особи. Захист особи з ініціативи суб'єкта публічного адміністрування. Відшкодування шкоди суб'єктом публічного адміністрування. Адміністративна юстиція. Моделі адміністративної юстиції. Характеристики моделі адміністративної юстиції, що запроваджена в Україні.

Тема 7. Службове право

Державна служба та служба в органах місцевого самоврядування як основні різновиди публічної служби Види публічної служби. Поняття та сутність державної служби та служби в

органах місцевого самоврядування як основних різновидів публічної служби. Відмінність від інших видів трудової діяльності особи.

Основи правового статусу державного службовця Поняття державного службовця. Посади державної служби та їх категорії. Обов'язки та права державного службовця. Вступ на державну службу. Проходження державної служби і службова кар'єра. Дисциплінарна та матеріальна відповідальність державного службовця. Матеріальне й соціальне забезпечення державного службовця. Припинення державної служби.

Основи правового статусу службовця в органі місцевого самоврядування Поняття службовця в органі місцевого самоврядування. Посади в органах місцевого самоврядування та їх категорії. Обов'язки та права службовця в органі місцевого самоврядування. Вступ на службу в органі місцевого самоврядування. Проходження служби в органі місцевого самоврядування і службова кар'єра. Дисциплінарна та матеріальна відповідальність службовця в органі місцевого самоврядування. Матеріальне й соціальне забезпечення службовця в органі місцевого самоврядування. Припинення служби в органі місцевого самоврядування.

Запобігання корупційним проявам у публічній службі Обмеження щодо використання службових повноважень чи свого становища. Обмеження щодо одержання подарунків. Запобігання одержанню неправомірної вигоди або подарунка та поводження з ними. Обмеження щодо сумісництва та суміщення з іншими видами діяльності. Обмеження спільної роботи близьких осіб. Обмеження після припинення діяльності, пов'язаної з виконанням функцій держави, місцевого самоврядування. Запобігання та врегулювання конфлікту інтересів. Правила етичної поведінки публічних службовців. Фінансовий контроль щодо публічних службовців.

Тема 8. Адміністративне деліктне право

Адміністративний проступок і адміністративна відповідальність Поняття адміністративного проступку. Ознаки адміністративного проступку (діяння, суспільна шкідливість, протиправність, винність, караність). Відмежування адміністративного проступку від кримінального правопорушення. Адміністративна відповідальність як вид юридичної відповідальності. Ознаки адміністративної відповідальності. Відмежування адміністративної відповідальності від інших видів юридичної відповідальності. Особливості адміністративної відповідальності юридичних осіб. Законодавчі акти, що регулюють відносини адміністративної відповідальності.

Юридичний склад адміністративного проступку Поняття юридичного складу правопорушення. Юридичний склад адміністративного проступку (об'єкт, суб'єкт, об'єктивна сторона, суб'єктивна сторона). Особливості юридичного складу адміністративного правопорушення, зафіксованого в автоматичному режимі.

Заходи адміністративної відповідальності Поняття адміністративного стягнення. Система й види адміністративних стягнень. Заходи впливу, що застосовуються до неповнолітніх осіб за вчинення адміністративних проступків. Загальні правила накладення адміністративних стягнень.

Провадження в справі про адміністративний проступок Стадії провадження в справі про адміністративний проступок. Звичайне провадження. Спрощене провадження. Складання протоколу в справі про адміністративне правопорушення. Органи та посадові особи, уповноважені складати протокол. Випадки, коли протокол у справі про адміністративне правопорушення не складається. Розгляд справи про адміністративний проступок. Органи та посадові особи, уповноважені розглядати справу про адміністративний проступок. Основні етапи розгляду справи про адміністративний проступок (підготовка справи, аналіз зібраних матеріалів, прийняття постанови, доведення постанови до відома). Особливості провадження в справах про адміністративні правопорушення в сфері забезпечення безпеки дорожнього руху, зафіксовані в автоматичному режимі. Оскарження й перегляд постанови в справі про адміністративний проступок. Порядок і строк оскарження постанови. Результати перегляду. Виконання постанови про накладення адміністративного стягнення.

Тема 9. Адміністративне деліктне право

Основні категорії адміністративного судочинства Завдання адміністративного судочинства. Критерії, за якими суд оцінює рішення, дії чи бездіяльність суб'єкта публічного

адміністрування. Джерела права (матеріального та процесуального), які застосовує адміністративний суд. Принципи адміністративного судочинства. Форми адміністративного судочинства (загальне і спрощене), відмінності між ними. Визначення компетентного суду. Адміністративна юрисдикція. Публічно-правові спори, що належать до адміністративної юрисдикції. Правила предметної, інстанційної та територіальної юрисдикції, наслідки їх недотримання (порушення). Склад суду. Відводи. Учасники судового процесу (учасники справи, представники, інші учасники судового Адміністративна процесуальна право- і дієдатність. Докази та доказування. Засоби доказування. Предмет доказування. Обов'язок доказування, витребування та забезпечення доказів. Дослідження та оцінка доказів.

Звернення до адміністративного суду. Провадження в суді першої інстанції Право на звернення з адміністративним позовом. Строк звернення з адміністративним позовом, наслідки його пропущення. Зміст і оформлення позовної заяви. Способи судового захисту. Забезпечення адміністративного позову. Відкриття провадження. Підготовче провадження. Відзив. Відповідь на відзив. Заперечення. Пояснення третьої особи щодо позову або відзиву. Зустрічний позов в адміністративному судочинстві. Врегулювання спору за участі судді. Відмова відповідача від позову, примирення. Розгляд справи по суті. Особливості розгляду типових та зразкових справ.

Судові рішення в адміністративних справах Види судових рішень. Вимоги, яким має відповідати судове рішення. Набрання судовим рішенням законної сили. Негайне виконання судового рішення. Звернення судового рішення до виконання. Судовий контроль за виконанням судового рішення. Перегляд судового рішення в адміністративній справі (апеляційне і касаційне провадження; перегляд за нововиявленими або виключними обставинами).

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Адміністративне право України. Т. 1. Загальне адміністративне право: навч. посіб. / В.В. Галуцько та ін.; / за ред. В.В. Галуцька. Херсон: Грінь Д.С., 2015. 272.
2. Адміністративне право України. Повний курс : підручник / В. Галуцько та ін. Херсон: ОЛДІ-ПЛЮС, 2018. 446 с.
3. Адміністративне судочинство в Україні: теорія, правове регулювання, практика: монографія / за заг. ред. С.В. Ківалова, Л.Р. Білої-Тіунової. Одеса: Фенікс, 2013. 392 с.
4. Акімова Л.М., Левчук С.М., Акімов О.О., Кузьмін О.В. Формування системи надання адміністративних послуг органами державної фіскальної служби України: монографія. Херсон: Олді-плюс, 2018. 196.
5. Бойко І.В., Зима О.Т., Соловйова О.М. Адміністративна процедура : конспект лекцій / за заг. ред. І.В. Бойко. Х.: Право, 2017. 132 с.
6. Вступ до публічного адміністрування: навч. посіб. /Н.Л. Гавкалова та ін.; / за заг. ред. Н.Л. Гавкалової. Х.: ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2016. 382 с.
7. Загальне адміністративне право: підручник / І.С. Гриценко та ін.; / за заг. ред. І.С. Гриценка.К.: Юрінком Інтер, 2015. 568 с.
8. Засади правового регулювання правовідносин у сфері адміністративного судочинства : навч. посіб. / Д. Беззубов та ін. К.: МП «Леся», 2015. 120 с.
9. Ківалов С.В., Картузова І.О., Осадчий А.Ю. Курс адміністративного процесуального права. Загальна частина: підручник. Одеса: Фенікс, 2014. 342 с.
10. Курс адміністративного права: підручник \ за ред. О.В. Кузьменко. К.: Юрінком Інтер, 2018. 904 с.
11. Легеза Є.О. Теорія публічних послуг: адміністративно-правова складова: монографія. Херсон: Гельветика, 2016. 452 с.
12. Мацелик Т.о. Суб'єкти адміністративного права: поняття та система: монографія. Ірпінь: Вид-во Нац. ун-ту ДПС України, 2013. 342 с.
13. Мельник Р.С., Бевзенко В.М. Загальне адміністративне право: навч. посіб. / за заг. ред. Р.С. Мельника. К.: Ваіте, 2014. 376.
14. Нагаєв В.М. Публічне адміністрування: навч. посіб. Харків: ХНАУ, 2018. 278 с.
15. Надання адміністративних послуг у муніципальному секторі: навч. посіб. для посадових осіб місцевого самоврядування / упоряд. В. Тимошук. К.: ТОВ «Підприємство «ВІ ЕН ЕЙ», 2015. 124 с.
16. Науково-практичний коментар до Закону України «Про адміністративні послуги» / за заг. ред. В.П. Тимошука. К.: ФОП Москаленко О.М., 2013. 392 с.
17. Науково-практичний коментар кодексу адміністративного судочинства України / за заг. ред. С.В. Петкова. К.: Центр учбової літератури, 2017. 384 с.
18. Оскарження судових рішень і ухвал в системі адміністративного судочинства України: практ. посіб. К.: Центр навчальної літератури, 2017. 272 с.
19. Петьовка В.В. Надання адміністративних послуг в Україні: теорія і практика : монографія / за ред. А.О. Селіванова. К.: Логос, 2014. 213 с.
20. Пухтецька А.А. Європейські принципи адміністративного права: монографія / за заг. ред. В.Б. Авер'янова. К.: Інститут держави і права ім. В.М. Корецького НАН України, 2012. 240 с.

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ЦИВІЛЬНЕ ПРАВО УКРАЇНИ»

Тема 1. Цивільне право в системі права України

Поняття цивільного права як галузі права. Предмет цивільного права. Метод регулювання в цивільному праві. Принципи цивільного права. Система цивільного права.

Тема 2. Джерела цивільного права України

Загальна характеристика джерел цивільного права. Цивільне законодавство України: поняття та структура. Договір як джерело цивільного права. Акти цивільного законодавства й договір. Звичай як джерело цивільного права. Звичаї ділового обороту.. Міжнародні договори

як джерела цивільного права.

Тема 3. Цивільні правовідносини

Поняття цивільних правовідносин. Елементи цивільних правовідносин. Класифікація цивільних правовідносин. Підстави виникнення, зміни та припинення цивільних правовідносин.

Тема 4. Фізичні особи як суб'єкти цивільних правовідносин

Поняття фізичної особи. Цивільна правоздатність фізичної особи. Цивільна дієздатність фізичної особи: поняття, види. Обмеження цивільної дієздатності фізичної особи. Визнання фізичної особи недієздатною. Визнання фізичної особи безвісно відсутньою. Оголошення фізичної особи померлою. Опіка та піклування над фізичною особою.

Тема 5. Юридичні особи як суб'єкти цивільних правовідносин

Поняття та ознаки юридичної особи. Види та організаційні форми юридичних осіб. Порядок створення юридичної особи. Установчі документи юридичних осіб. Правосуб'єктність юридичної особи та порядок її реалізації. Припинення юридичної особи. Підприємницькі товариства: поняття та види. Юридичні особи публічного права: поняття і правовий статус.

Тема 6. Об'єкти цивільних прав

Поняття об'єктів цивільних прав та їх оборотоздатність. Речі як об'єкти цивільних прав: поняття, класифікація. Гроші як об'єкти цивільних прав. Валютні цінності. Майно, майнові права. Підприємство як єдиний майновий комплекс. Інформація як об'єкт цивільних правовідносин. Цінні папери як об'єкти цивільних прав. Нематеріальні блага як об'єкти цивільних прав.

Тема 7. Правочини

Поняття та ознаки правочину. Види правочинів. Умови дійсності правочину. Форма правочину та юридичні наслідки її недодержання. Недійсні правочини, їх юридична природа та види. Загальні юридичні наслідки недійсності правочину. Недійсність частини правочину.

Тема 8. Представництво в цивільному праві

Поняття та види представництва. Підстави виникнення представництва. Суб'єкти представництва. Повноваження представника. Юридичні наслідки перевищення повноважень представником. Довіреність: поняття, види, форма. Припинення представництва за довіреністю.

Тема 9. Строки та терміни в цивільному праві. Позовна давність

Поняття та види строків і термінів у цивільному праві. Способи визначення строків і термінів. Порядок обчислення строків. Поняття та види позовної давності. Початок перебігу позовної давності. Зупинення та переривання перебігу позовної давності. Юридичні наслідки спливу позовної давності. Вимоги, на які позовна давність не поширюється.

Тема 10. Особисті немайнові права фізичної особи

Поняття та ознаки особистих немайнових прав фізичної особи. Класифікація особистих немайнових прав у цивільному праві. Особисті немайнові права, що забезпечують природне існування фізичної особи. Особисті немайнові права, що забезпечують соціальне буття фізичної особи. Захист особистих немайнових прав.

Тема 11. Право власності. Загальні положення.

Поняття власності та права власності. Зміст права власності. Об'єкти та суб'єкти права власності. Здійснення права власності. Межі здійснення права власності. Обов'язки власника. Тягар утримання майна. Ризик випадкового знищення та випадкового пошкодження майна.

Тема 12. Набуття та припинення права власності.

Підстави (способи) набуття права власності: поняття, види. Набуття права власності на новостворене майно та об'єкти незавершеного будівництва. Перероблення речі. Набуття права власності на продукцію, плоди та доходи від речі. Привласнення загальнодоступних дарів природи. Набуття права власності на безхазяйну річ. Знахідка. Бездоглядна домашня тварина. Скарб. Набуття права власності за давністю володіння нею (набувальна давність). Набуття права власності за договором. Момент виникнення права власності в набувача за договором. Інші похідні способи набуття права власності. Загальна характеристика підстав припинення права власності. Відчуження речі як підстава припинення права власності. Відмова власника від права власності.

Тема 13. Право спільної власності

Поняття та види права спільної власності. Право спільної часткової власності: поняття, суб'єкти, підстави виникнення. Визначення часток у праві спільної часткової власності. Здійснення права спільної часткової власності. Право переважної купівлі частки у праві спільної часткової власності. Припинення права спільної часткової власності. Право спільної сумісної власності: поняття, суб'єкти, підстави виникнення. Здійснення права спільної сумісної власності. Припинення права спільної сумісної власності.

Тема 14. Захист права власності

Поняття захисту права власності. Підстави для захисту права власності. Поняття та види способів захисту права власності. Віндикація як спосіб захисту права власності. Умови віндикації. Розрахунки при віндикації. Негаторний позов. Визнання права власності. Інші способи захисту права власності.

Тема 15. Речові права на чуже майно

Загальна характеристика речових прав на чуже майно. Право володіння чужим майном. Право користування чужим майном (сервітут). Право користування земельною ділянкою для сільськогосподарських потреб (емфітевзис). Право забудови земельної ділянки (суперфіцій).

Тема 16. Право інтелектуальної власності: загальні положення

Поняття права інтелектуальної власності. Об'єкти та суб'єкти права інтелектуальної власності. Підстави виникнення та зміст прав інтелектуальної власності. Захист права інтелектуальної власності.

Тема 17. Авторське право та суміжні права

Поняття та об'єкти авторського права. Суб'єкти авторського права. Співавторство. Виникнення суб'єктивних авторських прав. Особисті немайнові права автора. Майнові права автора. Випадки вільного використання творів. Строки чинності майнових авторських прав. Поняття та об'єкти суміжних прав. Суб'єкти суміжних прав. Виникнення суміжних прав. Строки чинності суміжних майнових прав. Захист авторських і суміжних прав.

Тема 18. Патентне право

Поняття та об'єкти патентного права. Суб'єкти патентних прав. Патент як форма охорони прав на винаходи, корисні моделі та промислові зразки. Майнові права, що впливають із патенту. Дії, що не визнаються порушенням прав володільця патенту. Припинення дії патенту та визнання його недійсним.

Тема 19. Юридичні засоби індивідуалізації учасників цивільного обороту, товарів і послуг

Загальна характеристика юридичних засобів індивідуалізації учасників цивільного обороту, товарів і послуг. Комерційне (фірмове) найменування. Торговельна марка (знак для товарів і послуг).

Тема 20. Загальні положення про зобов'язання

Поняття та елементи зобов'язання. Підстави виникнення зобов'язань. Сторони та треті особи у зобов'язанні. Множинність сторін, її види. Заміна сторін у зобов'язанні. Поняття та принципи виконання зобов'язань. Строк (термін) виконання зобов'язання. Місце виконання зобов'язання. Спосіб виконання зобов'язання.

Тема 21. Забезпечення виконання зобов'язань

Загальна характеристика видів (способів) забезпечення виконання зобов'язань, їх ознаки, види. Форма правочину щодо забезпечення виконання зобов'язання. Неустойка: поняття, предмет. Юридичні наслідки сплати (передання) неустойки. Поручка. Юридичні наслідки порушення зобов'язання, забезпеченого поручкою. Гарантія. Юридичні наслідки порушення зобов'язання, забезпеченого гарантією. Завдаток. Юридичні наслідки порушення або припинення зобов'язання, забезпеченого завдатком. Застава: поняття, види, підстави виникнення. Предмет застави. Юридичні наслідки невиконання зобов'язання, забезпеченого заставою. Притримання. Обов'язки кредитора, який притримує річ у себе. Довірча власність: поняття, об'єкти, підстави виникнення.

Тема 22. Припинення зобов'язань

Загальна характеристика підстав припинення зобов'язань. Припинення зобов'язання належним його виконанням. Припинення зобов'язання переданням відступного. Припинення зобов'язання шляхом зарахування зустрічних однорідних вимог. Припинення зобов'язання за

домовленістю сторін. Новація. Прощення боргу. Неможливість виконання як підстава припинення зобов'язання. Поєднання кредитора й боржника в одній особі. Припинення зобов'язання за смерті фізичної особи та за ліквідації юридичної особи.

Тема 23. Правові наслідки порушення зобов'язання. Відповідальність за порушення зобов'язань.

Поняття порушення зобов'язання. Правові наслідки порушення зобов'язання. Поняття та ознаки відповідальності за цивільним правом. Види відповідальності за цивільним правом. Форми відповідальності за цивільним правом. Умови відповідальності за цивільним правом. Підстави звільнення від відповідальності за цивільним правом.

Тема 24. Загальні положення про договір

Поняття договору в цивільному праві. Свобода договору та її межі. Види договорів. Зміст договору. Укладення договору. Підстави та юридичні наслідки зміни та розірвання договору.

Тема 25. Договір купівлі-продажу: загальні положення

Поняття та юридична характеристика договору купівлі-продажу, його види. Сторони договору купівлі-продажу. Істотні умови договору купівлі-продажу. Предмет договору. Ціна в договорі купівлі-продажу.. Права та обов'язки продавця. Права та обов'язки покупця.

Тема 26. Окремі види договору купівлі-продажу

Договір роздрібної купівлі-продажу. Договір поставки. Договір міни (бартеру).

Тема 27. Договір дарування

. Поняття, види та ознаки договору дарування. Сторони договору дарування, їхні права та обов'язки. Предмет договору дарування. Прийняття дарунку. Припинення та розірвання договору дарування. Договір про пожертву.

Тема 28. Договори ренти та довічного утримання (догляду)

Договір ренти: поняття та ознаки. Сторони договору ренти. Зміст договору ренти. Передання майна під виплату ренти. Форма й розмір ренти, строк її виплати. Припинення договору ренти. Договір довічного утримання (догляду): поняття та ознаки. Форма договору довічного утримання (догляду). Сторони договору довічного утримання (догляду). Зміст договору довічного утримання (догляду). Обов'язки набувача за договором довічного утримання (догляду). Припинення договору довічного утримання (догляду).

Тема 29. Договір найму (оренди)

Договір найму (оренди): поняття, ознаки. Сторони договору найму (оренди). Предмет договору найму (оренди). Плата за користування майном. Строк договору найму (оренди). Права та обов'язки сторін за договором найму (оренди). Припинення договору найму (оренди). Договір прокату.. Договір найму (оренди) земельної ділянки. Договір найму будівлі або іншої капітальної споруди. Договір найму (оренди) транспортного засобу. Договір лізингу.

Тема 30. Договір найму (оренди) житла

Договір найму (оренди) житла: поняття, ознаки.. Сторони договору найму (оренди) житла. Особи, які постійно проживають із наймачем, порядок їх вселення та юридичний статус. Тимчасові мешканці.. Предмет договору найму (оренди) житла. Плата за користування житлом. Строк договору найму (оренди) житла. Права та обов'язки сторін за договором найму (оренди) житла. Припинення договору найму (оренди) житла.

Тема 31. Договір позички

Договір позички: поняття та ознаки. Сторони договору позички, їхні права та обов'язки. Припинення договору позички.

Тема 32. Договір підряду

Договір підряду: поняття, ознаки, види. Сторони договору підряду. Генеральний підрядник і субпідрядник. Предмет договору підряду. Ціна роботи в договорі підряду. Права та обов'язки сторін за договором підряду. Договір побутового підряду. Договір будівельного підряду. Договір підряду на проектні та пошукові роботи.

Тема 33. Договір про надання послуг: загальні положення

Поняття та ознаки договору про надання послуг. Виконання договору про надання послуг. Плата за договором про надання послуг. Відповідальність виконавця за порушення договору про надання послуг.

Тема 34. Договори в сфері надання транспортних послуг

Договір перевезення вантажу: поняття, ознаки, види. Сторони договору перевезення вантажу, їхні права та обов'язки. Договір перевезення пасажирів та багажу: поняття, ознаки. Сторони договору перевезення пасажирів та багажу, їхні права та обов'язки. Договір чартеру (фрахтування). Договір транспортного експедирування.

Тема 35. Договір зберігання

Договір зберігання: поняття, ознаки, види. Сторони договору зберігання, їхні права та обов'язки. Професійний зберігач. Відповідальність зберігача за втрату (нестачу) чи пошкодження речі. Особливості відповідальності професійного зберігача. Зберігання на товарному складі. Спеціальні види зберігання. Договір охорони.

Тема 36. Договір страхування

Договір страхування: поняття та ознаки. Форма договору страхування. Сторони договору страхування, їхні права та обов'язки. Істотні умови договору страхування. Відмова від здійснення страхової виплати. Припинення договору страхування.

Тема 37. Договори доручення, комісії та управління майном

Договір доручення: поняття та ознаки. Сторони договору доручення, їхні права та обов'язки. Припинення договору доручення. Договір комісії: поняття та ознаки. Сторони договору комісії, їхні права та обов'язки. Припинення договору комісії. Договір управління майном: поняття та ознаки. Форма договору управління майном, його істотні умови. Сторони договору управління майном, їхні права та обов'язки. Припинення договору управління майном.

Тема 38. Договір позики. Кредитний договір

Поняття та ознаки договору позики. Форма договору позики. Сторони договору позики. Зміст договору позики. Поняття та ознаки кредитного договору. Форма кредитного договору. Сторони кредитного договору, їхні права та обов'язки. Порядок укладення кредитного договору. Істотні умови кредитного договору. Предмет і строк кредитного договору. Розмір і порядок сплати процентів. Відповідальність сторін за кредитним договором.

Тема 39. Договір банківського вкладу. Договір банківського рахунка

Поняття та ознаки договору банківського вкладу (депозиту). Форма договору банківського вкладу (депозиту). Сторони договору банківського вкладу (депозиту). Зміст договору банківського вкладу (депозиту). Поняття та ознаки договору банківського рахунка. Сторони договору банківського рахунка, їхні права та обов'язки. Розірвання договору банківського рахунка.

Тема 40. Договір факторингу

Поняття та ознаки договору факторингу. Види факторингу. Порядок укладення та форма договору факторингу. Сторони договору факторингу, їхні права та обов'язки.

Тема 41. Договори у сфері інтелектуальної власності

Загальна характеристика договорів у сфері інтелектуальної власності, їх види, вимоги до форми. Ліцензія на використання об'єкта права інтелектуальної власності: поняття, види. Ліцензійний договір. Договір про передання виключних майнових прав інтелектуальної власності. Договір про створення за замовленням і використання об'єкта права інтелектуальної власності. Договір комерційної концесії.

Тема 42. Договір про спільну діяльність.

Договір про спільну діяльність: поняття та ознаки. Сторони в договорі про спільну діяльність, їхні права та обов'язки. Поняття договору простого товариства. Правовий режим спільного майна учасників. Припинення договору простого товариства.

Тема 43. Недоговірні зобов'язання: Загальні положення

Поняття та особливості недоговірних зобов'язань. Види недоговірних зобов'язань.

Тема 44. Недоговірні зобов'язання з односторонніх правомірних дій. Зобов'язання зі створення загрози життю, здоров'ю, майну фізичної особи або майну юридичної особи. Кондикційні зобов'язання.

Зобов'язання з публічної обіцянки винагороди без оголошення конкурсу. Публічна обіцянка нагороди за результатами конкурсу. Зобов'язання зі вчинення дій в майнових інтересах іншої особи без її доручення. Зобов'язання з рятування здоров'я та життя фізичної особи, майна фізичної або юридичної особи. Зобов'язання зі створення загрози життю,

здоров'ю, майну фізичної особи або майну юридичної особи. Зобов'язання з набуття чи збереження майна без достатньої правової підстави (кондикційні зобов'язання).

Тема 45. Зобов'язання з відшкодування шкоди (деліктні зобов'язання).

Поняття та елементи деліктних зобов'язань.. Підстава та умови виникнення деліктних зобов'язань. Способи відшкодування шкоди, завданої майну потерпілого. Урахування вини потерпілого та матеріального становища фізичної особи, яка завдала шкоду, при вирішенні питання про відшкодування шкоди.. Відшкодування шкоди, завданої при здійсненні особою права на самозахист та в стані крайньої необхідності.. Відшкодування юридичною або фізичною особою шкоди, завданої їхнім працівником чи іншою особою. Відшкодування шкоди, завданої органами публічної влади, їх службовими чи посадовими особами. Особливості відшкодування шкоди, завданої незаконними рішеннями, діями чи бездіяльністю органу, що здійснює оперативно-розшукову діяльність, досудове розслідування, прокуратури або суду. Відшкодування шкоди, завданої малолітніми, неповнолітніми, недієздатними особами, особами, цивільна дієздатність яких обмежена, та особами, які не усвідомлювали значення своїх дій та (або) не могли керувати ними. Відшкодування шкоди, завданої джерелом підвищеної небезпеки. Відшкодування шкоди, завданої каліцтвом, іншим ушкодженням здоров'я або смертю. Зобов'язання з відшкодування шкоди, завданої внаслідок недоліків товарів, робіт (послуг).

Тема 46. Загальні положення про спадкування

Поняття спадкування. Підстави спадкування. Спадщина, її склад. Права та обов'язки, що не входять до складу спадщини. Час і місце відкриття спадщини. Спадкоємці. Усунення від права на спадкування. Спадкування за заповітом. Види заповітів. Право на обов'язкову частку в спадщині. Зміст заповіту. Заповідальний відказ. Покладення на спадкоємця інших обов'язків. Форма заповіту. Посвідчення заповіту. Право заповідача на скасування та зміну заповіту. Недійсність заповіту. Спадкування за законом. Черговість спадкування за законом. Спадкування за правом представлення.

Тема 47. Здійснення права на спадкування. Оформлення права на спадщину

Загальний порядок прийняття спадщини. Особливості прийняття спадщини окремими категоріями спадкоємців. Строки для прийняття спадщини. Юридичні наслідки пропущення строку для прийняття спадщини. Право на відмову від прийняття спадщини, порядок його реалізації, юридичні наслідки. Перехід права на прийняття спадщини (спадкова трансмісія).. Відумерлість спадщини. Поділ та перерозподіл спадщини між спадкоємцями. Виконання заповіту. Повноваження виконавця заповіту. Оформлення права на спадщину. Свідоцтво про право на спадщину та порядок його одержання.

Тема 48. Спадковий договір

Поняття спадкового договору. Сторони в спадковому договорі.. Особливості спадкового договору з участю подружжя. Забезпечення виконання спадкового договору.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Блажівська Н. Електронний правочин у цивільному праві України: монографія. К.: Алерта, 2014. с. 240.
2. Гаврилук М.І. Захист права власності на земельну ділянку в цивільному праві України: монографія. К.: Алерта, 2014. 224 с.
3. Ганчева А.М. Договір побутового підряду в цивільному праві України : монографія. К.: Алерта, 2014. 154 с.
4. Голубєва Н.Ю. Зобов'язання у цивільному праві України. Методологічне регулювання : монографія. Одеса: Фенікс, 2013. 642 с.
5. Ільченко Г.О. Захист прав споживачів страхових послуг: монографія. К.: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2017. 184 с.
6. Кодинець А.О. Цивільно-правове регулювання зобов'язальних інформаційних відносин: монографія. К.: Алерта, 2016. 582 с.
7. Круглова О.О. Курс лекцій з дисципліни «Цивільне право». Дніпро: Вид-во Біла К.О., 2017. 151 с.

8. Науково-практичний коментар Цивільного кодексу України / за заг. ред. В.І. Бобрика. К.: Центр учбової літератури, 2016. 784 с.
9. Науково-практичний коментар Цивільного кодексу України / за ред. В.М. Коссака. К.: Істина, 2015. 976 с.
10. Орел Л.В. Демократизаційні права юридичних осіб: монографія. К.: Інтерсервіс, 2018. 200 с.
11. Орлов І.П., Кухарев О.Е. Правочини в сфері спадкового права: монографія. К.: Алерта, 2013. 270 с.
12. Пальчук О.І. Факторинг на ринку фінансових послуг: монографія. К.: [б.в.], 2011. 164 с.
13. Право інтелектуальної власності: підручник / за заг ред. С.Б. Булеци, О.І. Чепис. Ужгород: РІК-У, 2019. 488 с.
14. Розгон О.В. Договори у сімейному праві України: монографія. К.: Ін Юре, 2018. 302 с.
15. Ромашенко І.О. Зміна та припинення цивільного правовідношення як способи захисту цивільних прав : монографія. К.: Алерта, 2016. 242 с.
16. Сліпченко С.О. Особисті немайнові права правовідносини щодо обороноздатних об'єктів: монографія. Х.: Діса плюс, 2013. 552 с.
17. Спадкове право: навч. посіб. / за ред. О.В. Нестерцова-Собакарь (кер. авт. кол.). Дніпро: Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2017. 164 с.
18. Федорченко Н.В. Договірні зобов'язання з надання послуг: проблеми теорії і практики : монографія. К. НДІ приватного права і підприємництва НАПрН України, 2015. 328 с.
19. Харитонов Є.О., Харитонova О.І., Старцев О.В. Цивільне право України : підручник 3-е вид., переробл. та доп. Х.: Право, 2014. Т. 1. 656 с.
20. Харитонova Т.Є. Здійснення прав на чужі земельні ділянки в Україні: проблеми теорії та практики : монографія. Одеса: Юридична література, 2016. 424 с.
21. Харченко Г.Г. Речові права: монографія. К.: Алерта, 2017. 556 с.
22. Хірс Я.О. Розрахункові відносини при виконанні цивільних зобов'язань : правове регулювання у нових економічних умовах : монографія. К.: Алерта, 2013. 280 с.
23. Цивільний кодекс України: наук.-практ. коментар / за заг. ред. Я.М. Шевченко. К.: Ін Юре, 2016. Ч.1. 692 с.
24. Цивільне право : підручник у 2 т. / за ред. В.І. Борисової, І.В. Спасибо – Фатєєвої, В.Л. Яроцького 2-ге вид., переробл. та доп. Х.: Право, 2014. Т. 1. 656 с.
25. Цивільне право України. Загальна частина: підручник / за ред. В. Г. Фазикоша. К.: Знання, 2010. 631 с.
26. Цивільне право України. Особлива частина: підручник. / за ред. В. Г. Фазикоша. К.: Знання, 2013. 751 с.
27. Цивільне право України: підручник у 2 част. / за ред. Р.Б Шишки (кер. авт. кол.) 2-е видання, перероб і доп. К.: Ліра-К, 2018. Ч. 1 Загальна. 736 с.

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ЦИВІЛЬНЕ ПРОЦЕСУАЛЬНЕ ПРАВО УКРАЇНИ»

Тема 1. Загальні положення цивільного процесуального права

Поняття та предмет цивільного процесуального права як галузі права. Система цивільного процесуального права. Цивільне процесуальне законодавство.. Поняття, завдання, види та стадії цивільного судочинства.

Тема 2. Принципи цивільного судочинства

Поняття та система принципів цивільного судочинства. Загальні принципи цивільного процесуального права. Характеристика окремих принципів цивільного судочинства: гласність судового процесу, мова цивільного судочинства, змагальність сторін, диспозитивність цивільного судочинства, забезпечення права на перегляд та оскарження судового рішення, обов'язковість судових рішень.

Тема 3. Суд як суб'єкт цивільних процесуальних правовідносин

Визначення складу суду. Склад суду. Підстави для відводу (самовідводу) судді. Наслідки відводу суду (судді).

Тема 4. Учасники справи.

Склад учасників справи. Процесуальні права та обов'язки учасників справи. Цивільна процесуальна правоздатність. Цивільна процесуальна дієздатність. Сторони в судовому процесі, їхні спеціальні процесуальні права та обов'язки. Процесуальна співучасть. Залучення до участі в справі співвідповідача. Заміна неналежного відповідача. Треті особи, які заявляють самостійні вимоги щодо предмета спору. Треті особи, які не заявляють самостійних вимог щодо предмета спору. Процесуальне правонаступництво. Участь у судовому процесі органів та осіб, яким законом надано право звертатися до суду в інтересах інших осіб.

Тема 5. Представники

Поняття й види представництва в судовому процесі. Особи, які можуть бути представниками. Особи, які не можуть бути представниками. Повноваження представника в суді. Документи, що підтверджують повноваження представників.

Тема 6. Інші учасники судового процесу

Склад інших учасників судового процесу. Цивільний процесуальний статус інших учасників судового процесу.

Тема 7. Цивільна юрисдикція

Поняття та види цивільної юрисдикції. Предметна та суб'єктна юрисдикція. Інстанційна юрисдикція. Територіальна юрисдикція (підсудність).

Тема 8. Докази та доказування

Поняття доказів у судовому процесі. Види засобів доказування: письмові, речові та електронні докази, висновки експертів, показання свідків. Обов'язок доказування та подання доказів. 8.3. Предмет доказування. Підстави звільнення від доказування. Оцінка доказів. Забезпечення доказів.

Тема 9. Процесуальні строки.

Поняття процесуальних строків та їх види. Обчислення процесуальних строків. Початок перебігу й закінчення процесуальних строків. Зупинення, поновлення та продовження процесуальних строків.

Тема 10. Судові виклики та повідомлення

Поняття та види судових повісток. Порядок вручення судових повісток.

Тема 11. Судові витрати

Поняття та види судових витрат. Попереднє визначення суми судових витрат. Забезпечення та попередня оплата судових витрат. Відстрочення та розстрочення судових витрат, зменшення їх розміру або звільнення від їх оплати. Розподіл судових витрат між сторонами.

Тема 12. Заходи процесуального примусу

Поняття та види заходів процесуального примусу. Підстави та порядок застосування заходів процесуального примусу.

Тема 13. Позовне провадження

Поняття позову. Види позовів. Підстави та види забезпечення позову. Зустрічне забезпечення. Заяви по суті справи, їх види. Позовна заява, її зміст і форма. Пред'явлення позову. Залишення позовної заяви без руху, повернення заяви, відмова у відкритті провадження в справі. Відкриття провадження в справі. Підготовче провадження. Захист відповідача від пред'явленого позову. Відзив, заперечення та зустрічний позов. Врегулювання спору за участю судді. Відмова позивача від позову, визнання позову відповідачем. Мирова угода сторін. Завдання та строки розгляду справи по суті. Відкриття розгляду справи по суті. З'ясування обставин справи та дослідження доказів. Судові дебати та ухвалення рішення. Фіксування судового процесу. Зупинення та закриття провадження в справі. Залишення позову без розгляду. Поняття та види судових рішень. Порядок ухвалення судового рішення. Законність і обґрунтованість судового рішення. Проголошення судового рішення. Набрання рішенням суду законної сили. Справи, що розглядаються в порядку спрощеного позовного провадження. Особливості розгляду справи в порядку спрощеного позовного провадження. Умови та порядок проведення заочного розгляду справи.

Тема 14. Наказне провадження

Вимоги, за якими може бути видано судовий наказ. Порядок розгляду справ про видачу судового наказу. Зміст судового наказу.. Скасування судового наказу. Набрання судовим наказом законної сили та видача його стягувачеві.

Тема 15. Окреме провадження

Поняття та сутність окремого провадження. Справи, що розглядаються в порядку окремого провадження. Порядок розгляду справ окремого провадження.

Тема 16. Перегляд судових рішень

Поняття та сутність апеляційного провадження. Суди апеляційної інстанції.. Право апеляційного оскарження. Строк на апеляційне оскарження. Форма й зміст апеляційної скарги, порядок її подання. Відкриття апеляційного провадження. Апеляційний розгляд. Повноваження суду апеляційної інстанції. Постанова суду апеляційної інстанції. Поняття та сутність касаційного провадження. Суд касаційної інстанції. Право касаційного оскарження. Строк на касаційне оскарження. Форма й зміст касаційної скарги, порядок її подання. Відкриття касаційного провадження. Касаційний розгляд. Повноваження суду касаційної інстанції. Постанова суду касаційної інстанції.. Підстави перегляду судових рішень за нововиявленими або виключними обставинами. Розгляд заяви про перегляд судового рішення за нововиявленими або виключними обставинами.

Тема 17. Процесуальні питання, пов'язані з виконанням судових рішень у цивільних справах та рішень інших органів (посадових осіб). Судовий контроль за виконанням судових рішень

Негайне виконання судових рішень. Звернення судових рішень до виконання. Відстрочення й розстрочення виконання. Зміна чи встановлення способу та порядку виконання. Зупинення виконання судового рішення. Поворот виконання рішення, постанови. Судовий контроль за виконанням судових рішень.

Тема 18. Відновлення втраченого судового провадження

Право на звернення до суду із заявою про відновлення втраченого судового провадження. Розгляд заяви про відновлення втраченого судового провадження.

Тема 19. Визнання та виконання рішень іноземних судів. Судові доручення про надання правничої допомоги

Визнання та звернення до виконання рішення іноземного суду, що підлягає примусовому виконанню. Визнання рішення іноземного суду, що не підлягає примусовому виконанню. Звернення суду України із судовим дорученням про надання правової допомоги до іноземного суду. Виконання в Україні судових доручень іноземних судів.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Актуальні питання прикладної цивілістики у сфері складання процесуальних документів: наук.-практ. посіб. / за заг. ред. М.М. Ясинка.К.: Алерта, 2015. 814 с.
2. Актуальні питання цивільного судочинства у світлі судової реформи в Україні: монографія / за заг. ред. Н.Ю. Голубевої. Одеса: Юридична література, 2017. 212 с.
3. Васильєв С.В. Цивільний процес України: підручник. К.: Алерта, 2019. 506 с.
4. Грабовська О.О. Теоретичні та практичні проблеми доказування у цивільному процесі України: монографія. К.: Юрінком Інтер, 2018. 472 с.
5. Захист у цивільному процесі: практич. посіб. / упоряд. Ю.І. Руснак. К.: Центр учбової літератури, 2013. 352 с.
6. Ізарова І.О., Ханик-Посполітак Р.Ю. Цивільний процес України: навч. посіб. К.: Дакор, 2018. 276 с.
7. Каламайко А.Ю. Електронні докази в цивільному процесі: монографія. Х.: Право, 2017. 178 с.
8. Лейба Є.В. Відновлення втраченого судового провадження в цивільному процесі: монографія. К.: Алерта, 2016. 188 с.
9. Масюк В.В. Презумпції та преюдиції в цивільному судочинстві: монографія. Х.: Право, 2011. 208 с.
10. Мельник М.Б., Мельник Я.Я., Ясинок М.М. Особливості дії цивільних

процесуальних обов'язків в цивільному процесуальному праві України: монографія / за заг. ред. М.М. Ясинка. К.: Правова єдність, 2014. 336 с.

11. Практику з цивільного процесуального права України: навч. посіб. / за заг. ред. І.С. Ярошенка. К.: Дакор, 2016. 348 с.

12. позовне провадження: монографія / Д.Д. Луспеник та ін.; / за ред. В.В. Комарова. Х.: Право, 2011. 552 с.

13. Ткачук О.С. Проблеми реалізації судової влади у цивільному судочинстві: монографія. Х.: Право, 2016. 600 с.

14. Цивільне право України. Особлива частина: підручник / Мін-во освіти і науки України, Нац. авіаційний ун-т / за заг. ред. Р.Б. Шишки. К.: Ліра, 2015. 1024 с.

15. Цивільне судочинство України: основні засади та інститути : монографія / В.В. Комаров та ін.; / за ред. В.В. Комарова. Х.: Право, 2016. 848 с.

16. Цивільний процес: навч. посіб. / К.В. Гусаров та ін. Х.: Право, 2017. 234 с.

17. Цивільний процес (загальна частина): навч. посіб 2-е вид, доп. і перероб. / А.В. Коваленко та ін. Дніпро: Ліра ЛТД, 2017. 192 с.

18. Цивільний процесуальний кодекс України. Науково-практичний коментар / за ред. М.М. Ясинка. К.: Алерта, 2018. 650 с.

19. Чурпіта Г.В. Захист сімейних прав та інтересів у порядку непозовного цивільного судочинства: монографія. К.: Алерта, 2016. 434 с.

20. Шабалін А.В. Цивільне судочинство у справах наказного провадження: монографія. К.: Інтерсервіс, 2017. 150 с.

21. Шепітько І.І. Судовий розгляд в системі судового провадження у першій інстанції: монографія / наук. ред. О.В. Капліна. Х.: Право, 2018. 224 с.

22. Ясинок М.М. Особливості окремого провадження в цивільному процесуальному праві України (теоретико-правовий аспект): монографія. Одеса: Нац. ун-т «Одеська юридична академія». 2011. 380 с.

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «КРИМІНАЛЬНЕ ПРАВО УКРАЇНИ»

ЗАГАЛЬНА ЧАСТИНА

Тема 1. Загальні засади кримінального права України.

Кримінальне право України як окрема галузь права: поняття, особливості, співвідношення з іншими галузями. Принципи кримінального права України (загальні, міжгалузеві, галузеві). Принцип *nullum crimen sine lege* та його реалізація в кримінальному праві України.

Джерела кримінального права. Система джерел сучасного кримінального права України. Кримінальний кодекс України від 5 квітня 2001 року (далі - КК України) як основне джерело кримінального права України. Особливості нормативних приписів Загальної та Особливої частин КК України. Основні різновиди диспозицій статей Особливої частини КК України. Основні різновиди санкцій статей Особливої частини КК України.

Чинність закону України про кримінальну відповідальність у часі: поняття, основні принципи. Особливості набрання та втрати чинності законом України про кримінальну відповідальність. Визначення часу вчинення злочину за КК України. Особливості визначення часу вчинення окремих різновидів злочинів (триваючих та продовжуваних злочинів, злочинів, що вчиняються (можуть вчинятися) кількома діями, злочинів з матеріальним складом). Зворотна дія закону України про кримінальну відповідальність у часі. Особливості та межі зворотної дії у часі окремих різновидів законів України про кримінальну відповідальність.

Чинність закону України про кримінальну відповідальність у просторі та за колом осіб: поняття та основні принципи (територіальний, громадянства, реальний, універсальний). Місце вчинення злочину. Особливості визначення місця вчинення окремих різновидів злочинів за КК України. Особливості регламентації за кримінальним правом України видачі / невидачі, передачі осіб, що вчинили злочин поза межами України, перейняття кримінального

провадження, виконання вироку іноземного суду чи міжнародної судової установи.

Тема 2. Поняття та ознаки злочину за кримінальним правом України. Класифікація злочинів за ступенем їх тяжкості в КК України.

Поняття злочину (злочинного діяння, кримінального правопорушення) у кримінальному праві. Поняття та ознаки злочину за КК України. Малозначність діяння та її юридичне значення за КК України. Відмінність злочинів від інших правопорушень.

Класифікація злочинів за ступенем тяжкості у КК України. Особливості об'єктів такої класифікації, її формальні критерії (підстави). Види (категорії) злочинів за ступенем їх тяжкості, передбачені КК України. Юридичне значення класифікації злочинів за ступенем тяжкості.

Тема 3. Склад злочину як явище в кримінальному праві: загальні положення.

Склад злочину як нормативна юридична конструкція в кримінальному праві; склад злочину як теоретична юридична конструкція; фактичний склад злочину. Основні структурні та змістовні характеристики складу злочину як нормативно-теоретичної юридичної конструкції. Елементи складу злочину. Ознаки складу злочину.

Класифікація складів злочину в теорії кримінального права. Окремі підстави (критерії) класифікації, особливості її об'єктів. Види складів злочину за ступенем суспільної небезпеки. Види складів злочину за способом описання в статті (частині статті) Особливої частини КК України. Види складів злочину за конструкцією їх об'єктивної сторони.

Тема 4. Основи кваліфікації злочинів

Поняття кваліфікації злочинів. Кваліфікація злочинів як основний різновид кваліфікації в кримінальному праві.

Форми кваліфікації злочинів. Формула кваліфікації злочинів та основні правила її складання. Юридичне формулювання обвинувачення та основні правила його складання.

Тема 5. Об'єкт злочину.

Поняття об'єкта злочину та його ознаки. Види об'єктів злочину в теорії кримінального права.

Потерпілий від злочину та предмет злочину. Поняття, ознаки та основні різновиди потерпілого від злочину. Поняття та ознаки предмета злочину.

Тема 6. Об'єктивна сторона складу злочину.

Поняття об'єктивної сторони складу злочину. Ознаки об'єктивної сторони складу злочину та їх юридичне значення.

Суспільно небезпечне діяння. Поняття та форми суспільно небезпечного діяння. Дія як активна форма суспільно небезпечного діяння. Бездіяльність як пасивна форма суспільно небезпечного діяння. Особливості кримінальної відповідальності за бездіяльність. Юридичне значення непереборної сили, фізичного або психічного примусу за КК України.

Суспільно небезпечні наслідки. Поняття суспільно небезпечних наслідків. Види суспільно небезпечних наслідків за КК України.

Причинний зв'язок між діянням та наслідками. Поняття причинного зв'язку. Особливості змісту причинного зв'язку в кримінальному праві.

Час, місце, обстановка, знаряддя, засоби, спосіб вчинення злочину. Час вчинення злочину. Місце вчинення злочину. Обстановка вчинення злочину. Знаряддя та засоби вчинення злочину. Спосіб вчинення злочину.

Тема 7. Суб'єкт злочину.

Поняття та ознаки суб'єкта злочину. Види суб'єкта злочину. Спеціальний суб'єкт злочину та основні його різновиди.

Вік, із якого може наставати кримінальна відповідальність. Загальний вік, із якого може наставати кримінальна відповідальність. Знижений вік, із якого може наставати кримінальна відповідальність. Особливості встановлення віку, з якого може наставати кримінальна відповідальність.

Осудність та неосудність. Обмежена осудність. Поняття та критерії осудності. Поняття та критерії неосудності. Юридичне значення неосудності. Поняття та критерії обмеженої осудності. Юридичне значення обмеженої осудності.

Вчинення злочину у стані сп'яніння. Види стану сп'яніння, передбачені КК України. Юридичне значення вчинення злочину в стані сп'яніння.

Тема 8. Суб'єктивна сторона складу злочину.

Поняття та ознаки суб'єктивної сторони складу злочину. Вина та її форми. Прямий умисел. Непрямий умисел. Відмінність прямого від непрямого умислу. Визначений та невизначений умисел. Злочинна самовпевненість. Відмінність злочинної самовпевненості від непрямого умислу. Злочинна недбалість. Відмінність злочинної недбалості від невинуватого заподіяння шкоди (казусу).

Складна (подвійна, змішана) форма вини. Особливості змісту складної (подвійної, змішаної) форми вини у складах злочинів, передбачених КК України.

Факультативні ознаки суб'єктивної сторони складу злочину. Мотив вчинення злочину. Мета вчинення злочину. Емоційний стан особи.

Помилка та її юридичне значення. Поняття та види помилки у кримінальному праві. Юридична помилка, її основні різновиди та значення. Фактична помилка, її основні різновиди та значення.

Тема 9. Стадії злочину

Поняття стадії злочину в теорії кримінального права. Види стадій злочину за КК України.

Закінчений злочин. Поняття закінченого злочину за КК України. Особливості визначення моменту закінчення окремих складів злочинів.

Готування до злочину. Поняття та ознаки готування до злочину. Види готування до злочину. Відмінність готування до злочину від виявлення наміру вчинити злочин. Кваліфікація готування до злочину.

Замах на злочин. Поняття та ознаки замаху на злочин. Види замаху на злочин. Закінчений замах на злочин.

Незакінчений замах на злочин. Відмінність замаху від готування до злочину. Кваліфікація замаху на злочин.

Добровільна відмова від доведення злочину до кінця. Поняття та ознаки добровільної відмови від доведення злочину до кінця. Відмінність добровільної відмови від дійового каяття. Юридичні наслідки добровільної відмови від доведення злочину до кінця.

Тема 10. Співучасть у злочині

Поняття співучасті у злочині. Визначення поняття співучасті у злочині за КК України. Об'єктивні ознаки співучасті у злочині. Суб'єктивні ознаки співучасті у злочині. Відмінність співучасті від причетності до злочину.

Види співучасників злочину за КК України. Виконавець (співвиконавець). Організатор. Підбурювач. Пособник.

Окремі форми співучасті у злочині, передбачені в Загальній частині КК України. Вчинення злочину групою осіб. Вчинення злочину групою осіб за попередньою змовою. Вчинення злочину організованою групою. Вчинення злочину злочинною організацією.

Підстави та межі кримінальної відповідальності співучасників злочину. Особливості підстави кримінальної відповідальності співучасників злочину. Особливості та межі кримінальної відповідальності окремих видів співучасників злочину, передбачені КК України. Особливості та межі кримінальної відповідальності учасників організованої групи чи злочинної організації, передбачені КК України. Спеціальні питання кримінальної відповідальності співучасників злочину, передбачені КК України.

Добровільна відмова співучасників. Особливості добровільної відмови окремих видів співучасників злочину, передбачені КК України. Кримінально-правова оцінка діянь окремих співучасників за наявності добровільної відмови.

Тема 11. Причетність до злочину

Поняття причетності до злочину. Відмінність причетності до злочину від співучасті у злочині. Особливості регламентації відповідальності за причетність до злочину в кримінальному праві України..

Форми причетності до злочину. Приховування злочину: поняття, окремі прояви, особливості юридичної оцінки в кримінальному праві. Заздалегідь необіцяне придбання або збут майна, завідомо здобутого злочинним шляхом. Неповідомлення про злочин: поняття, окремі прояви, особливості юридичної оцінки в кримінальному праві. Потурання злочину: поняття, окремі прояви, особливості юридичної оцінки в кримінальному праві.

Тема 12. Множинність злочинів

Поняття множинності злочинів. Юридичні ознаки множинності злочинів. Основні форми множинності злочинів, передбачені КК України.

Одиничний злочин як елемент множинності злочинів. Поняття одиничного злочину. Основні різновиди одиничних злочинів. Продовжуваний злочин. Триваючий злочин. Злочин, склад якого передбачає альтернативні діяння. Складний (складений) злочин.

Сукупність злочинів. Поняття та ознаки сукупності злочинів, передбачені КК України. Окремі прояви множинності злочинів, що віднесені до їх сукупності теорією кримінального права та вітчизняною правозастосовною практикою. Відмінність сукупності злочинів від конкуренції норм у кримінальному праві. Види сукупності злочинів. Особливості кваліфікації сукупності злочинів.

Повторність злочинів. Поняття та ознаки повторності злочинів за КК України. Відмінність повторності злочинів від продовжуваного злочину. Види повторності злочинів. Юридичне значення повторності злочинів. Особливості кваліфікації повторності злочинів.

Рецидив злочинів. Поняття та ознаки рецидиву злочинів за КК України. Співвідношення рецидиву і повторності злочинів. Основні різновиди рецидиву злочинів. Юридичне значення рецидиву злочинів. Особливості кваліфікації рецидиву злочинів.

Тема 13. Обставини, що виключають злочинність діяння

Поняття обставин, що виключають злочинність діяння. Систематизація (класифікація) обставин, що виключають злочинність діяння, в теорії кримінального права.

Характеристика окремих обставин, що виключають злочинність діяння, передбачених КК України. Необхідна оборона. Уявна оборона. Затримання особи, що вчинила злочин. Крайня необхідність. Фізичний або психічний примус. Виконання наказу або розпорядження. Діяння, пов'язане з ризиком. Виконання спеціального завдання з попередження чи розкриття злочинної діяльності організованої групи або злочинної організації.

Тема 14. Кримінальна відповідальність: загальні питання

Поняття кримінальної відповідальності. Види кримінальної відповідальності в теорії кримінального права. Підстава (підстави) ретроспективної кримінальної відповідальності в юридичній системі України.

Форми ретроспективної кримінальної відповідальності. Особливості регламентації окремих форм ретроспективної кримінальної відповідальності в кримінальному праві України.

Тема 15. Заходи кримінального права: загальні положення

Поняття заходів кримінального права. Систематизація заходів кримінального права в теорії кримінального права. Особливості регламентації заходів кримінального права у КК України.

Заходи кримінального права в межах кримінальної відповідальності особи. Заходи кримінального права поза межами кримінальної відповідальності особи. Заходи кримінального права, які можуть поєднуватись із кримінальною відповідальністю особи або застосовуватись самостійно.

Тема 16. Звільнення від кримінальної відповідальності

Поняття звільнення від кримінальної відповідальності. Відмінність звільнення від кримінальної відповідальності від її виключення. Особливості регламентації звільнення від кримінальної відповідальності в кримінальному праві України. Особливості звільнення від кримінальної відповідальності за діяння, що містять ознаки корупційних злочинів. Систематизація (класифікація) окремих різновидів звільнення від кримінальної відповідальності в теорії кримінального права.

Характеристика окремих різновидів звільнення від кримінальної відповідальності, передбачених КК України. Звільнення від кримінальної відповідальності у зв'язку з дійовим каяттям. Звільнення від кримінальної відповідальності у зв'язку з примиренням винного з потерпілим. Звільнення від кримінальної відповідальності у зв'язку з передачею особи на поруки. Звільнення від кримінальної відповідальності у зв'язку зі зміною обстановки. Звільнення від кримінальної відповідальності у зв'язку із закінченням строків давності. Особливості звільнення від кримінальної відповідальності неповнолітніх.

Тема 17. Покарання та його види

Поняття та ознаки покарання за КК України. Мета (цілі) покарання за КК України. Співвідношення покарання та інших заходів кримінального права.

Система видів покарань. Основні характеристики системи видів покарань за КК України. Види покарань, передбачені КК України. Характеристика окремих видів покарань за КК України. Види та особливості покарань, які можуть призначатись неповнолітнім.

Основні та додаткові покарання. Основні покарання. Додаткові покарання. Покарання, які можуть призначатись і як основні, і як додаткові. Особливості призначення основних та додаткових покарань.

Тема 18. Призначення покарання

Загальні засади призначення покарання. Поняття загальних засад призначення покарання. Загальні засади призначення покарання, передбачені КК України. Характеристика окремих загальних засад призначення покарання за КК України. Обставини, які пом'якшують покарання. Обставини, які обтяжують покарання.

Спеціальні засади (правила) призначення покарання за КК України. Призначення покарання за незакінчений злочин та злочин, учинений у співучасті. Призначення більш м'якого покарання, ніж передбачено законом. Призначення покарання за наявності обставин, що пом'якшують покарання. Призначення покарання за сукупністю злочинів. Призначення покарання за сукупністю вироків. Правила складання покарань та зарахування строку попереднього ув'язнення. Особливості призначення покарання неповнолітнім.

Тема 19. Звільнення від покарання та його відбування

Поняття та ознаки звільнення від покарання та його відбування. Відмінність звільнення від покарання та його відбування від звільнення від кримінальної відповідальності. Різновиди звільнення від покарання та його відбування, передбачені КК України. Особливості звільнення від покарання та його відбування за корупційні злочини. Систематизація (класифікація) окремих різновидів звільнення від покарання та його відбування в теорії кримінального права.

Характеристика окремих різновидів звільнення від покарання та його відбування, передбачених КК України. Звільнення від покарання у зв'язку зі втратою особою суспільної небезпечності. Звільнення від відбування покарання з випробуванням. Звільнення від відбування покарання з випробуванням вагітних жінок і жінок, які мають дітей віком до семи років. Звільнення від відбування покарання у зв'язку із закінченням строків давності виконання обвинувального вироку. Умовно-дострокове звільнення від відбування покарання. Заміна невідбутої частини покарання більш м'яким. Звільнення від відбування покарання вагітних жінок і жінок, які мають дітей віком до трьох років. Звільнення від покарання за хворобою. Звільнення від відбування покарання на підставі закону про амністію. Звільнення від відбування покарання на підставі указу про помилування. Особливості звільнення від покарання та його відбування, передбачені КК України щодо неповнолітніх.

Тема 20. Обмежувальні заходи.

Поняття та юридична природа обмежувальних заходів у кримінальному праві в Умови та підстави застосування обмежувальних заходів за КК України.

Види обмежувальних заходів, передбачені КК України. Строки застосування обмежувальних заходів, передбачені КК України.

Тема 21. Судимість.

Поняття та ознаки судимості. Загально-юридичні та кримінально-юридичні наслідки судимості в юридичній системі України. Особи, які відповідно до КК України визнаються такими, що не мають судимості.

Погашення судимості за КК України.. Зняття судимості за КК України. Особливості погашення та зняття судимості, передбачені КК України щодо неповнолітніх.

Тема 22. Примусові заходи медичного характеру та примусове лікування

Примусові заходи медичного характеру за КК України. Поняття та мета примусових заходів медичного характеру. Особи, до яких застосовуються примусові заходи медичного характеру. Види примусових заходів медичного характеру.

Примусове лікування за КК України. Поняття примусового лікування. Відмінність примусового лікування від примусових заходів медичного характеру. Підстави та умови застосування примусового лікування.

Тема 23. Спеціальна конфіскація.

Поняття та юридична природа спеціальної конфіскації як окремого заходу в кримінальному праві. Відмінність спеціальної конфіскації від конфіскації майна як виду покарання.

Підстави застосування спеціальної конфіскації за КК України. Майно, яке відповідно до КК України підлягає спеціальній конфіскації.

Тема 24. Заходи кримінального права щодо юридичних осіб

Поняття та юридична природа заходів щодо юридичних осіб у кримінальному праві. Особливості заходів щодо юридичних осіб у кримінальному праві України. Підстави застосування до юридичних осіб заходів за КК України. Юридичні особи, до яких відповідно до КК України застосовуються заходи кримінального права. Звільнення юридичної особи від застосування заходів за КК України.. Види заходів, які застосовуються до юридичних осіб.. Особливості застосування заходів до юридичних осіб, передбачені КК України.

ОСОБЛИВА ЧАСТИНА

Тема 1. Основні різновиди норм та наскрізні юридичні поняття (юридичні конструкції) Особливої частини КК України

Основні різновиди норм Особливої частини КК України. Норми, що визначають ознаки певних видів злочинів та (або) окремих їх різновидів, та особливості їх змісту. Норми, що визначають межі караності за певні види злочинів та (або) окремі їх різновиди, та особливості їх змісту. Норми, що передбачають звільнення від кримінальної відповідальності за злочини певних видів (окремих їх різновидів), та особливості їх змісту. Норми, що визначають зміст окремих ознак певних видів злочинів або окремих їх різновидів.

Наскрізні юридичні поняття (юридичні конструкції) Особливої частини КК: близькі родичі, близькі особи, члени сім'ї, малолітній, неповнолітній, дитина; насильство; насильство, яке не є небезпечним для життя чи здоров'я особи; насильство, яке є небезпечним для життя чи здоров'я особи; втручання; перешкоджання; знищення; пошкодження; примушування; погроза; тяжкі наслідки; загибель людей. Особливості змісту наведених юридичних понять (юридичних конструкцій) в окремих статтях Особливої частини КК України.

Тема 2. Злочини проти основ національної безпеки України

Дії, спрямовані на насильницьку зміну чи повалення конституційного ладу або на захоплення державної влади: окремі різновиди злочину, особливості їх окремих форм. Посягання на територіальну цілісність і недоторканність України: об'єктивні та суб'єктивні ознаки складів злочину. Державна зрада: загальні ознаки складу злочину, особливості окремих форм. Об'єктивні та суб'єктивні ознаки посягання на життя державного чи громадського діяча. Диверсія: загальні ознаки складу злочину, особливості окремих форм.

Особливості спеціальних видів звільнення від кримінальної відповідальності за окремі види злочинів проти основ національної безпеки України.

Тема 3. Злочини проти особи

Злочини проти життя особи. Поняття та види вбивства за КК України. Кваліфіковані види умисного вбивства: зміст окремих обтяжуючих обставин, особливості кваліфікації. Привілейовані види умисного вбивства: особливості складів злочинів. Вбивство через необережність: особливості складів злочину, співвідношення зі злочинами, склади яких передбачають загибель людини (людей).

Злочини проти здоров'я особи. Поняття і види тілесних ушкоджень. Умисне тяжке тілесне ушкодження: особливості складів злочину, кваліфікація у разі поєднання з вчиненням інших злочинів. Розлад здоров'я як ознака окремих видів тілесних ушкоджень. Втрата працездатності як ознака окремих видів тілесних ушкоджень. Співвідношення катування, умисного заподіяння тілесних ушкоджень та нанесення побоїв. Розмежування складів злочинів - залишення в небезпеці та ненадання допомоги особі, яка перебуває в небезпечному для життя стані.

Злочини проти волі, честі та гідності особи. Захоплення заручників: особливості складів злочину, співвідношення з незаконним позбавленням волі або викраденням людини. Торгівля людьми або інша незаконна угода щодо людини: особливості змісту окремих ознак

складів злочину.

Злочини проти статевої свободи та статевої недоторканості особи. Зґвалтування: юридична характеристика потерпілої особи та об'єктивної сторони основного і кваліфікованих складів злочину. Особливості врахування окремих проявів фізичного насильства при кваліфікації насильницького задоволення статевої пристрасті неприродним способом. Відмежування примушування до вступу в статевий зв'язок від зґвалтування і насильницького задоволення статевої пристрасті неприродним способом

Тема 4. Злочини проти виборчих, трудових та інших особистих прав і свобод людини та громадянина

Перешкоджання здійсненню виборчого права або права брати участь у референдумі, роботі виборчої комісії або комісії з референдуму чи діяльності офіційного спостерігача: окремі різновиди злочину, особливості їх об'єктивних та суб'єктивних ознак. Порушення таємниці голосування: об'єктивні та суб'єктивні ознаки складів злочину. Порушення рівноправності громадян залежно від їх расової, національної належності, релігійних переконань, інвалідності та за іншими ознаками: об'єктивні та суб'єктивні ознаки складів злочину, співвідношення з іншими видами злочинів. Порушення недоторканості житла: об'єктивні та суб'єктивні ознаки складів злочину. Порушення таємниці листування, телефонних розмов, телеграфної чи іншої кореспонденції, що передаються засобами зв'язку або через комп'ютер: об'єктивні та суб'єктивні ознаки складів злочину. Грубе порушення законодавства про працю: об'єктивні та суб'єктивні ознаки складів злочину. Ухилення від сплати аліментів на утримання дітей: об'єктивні та суб'єктивні ознаки складів злочину. Порушення авторського права й суміжних прав: об'єктивні та суб'єктивні ознаки складів злочину

Тема 5. Злочини проти власності

Корисливі посягання на власність. Загальні ознаки злочинів, пов'язаних з незаконним оберненням чужого майна на користь винуватого чи третіх осіб («розкрадання»). Момент визнання злочину закінченим у складах окремих корисливих посяганнях на власність. Таємність як ознака крадіжки. Відмінність крадіжки від грабежу. Діяння у складі розбою. Відмінність розбою від насильницького грабежу. Діяння у складі вимагання. Відмінність вимагання від розбою та грабежу. Способи вчинення шахрайства. Відмінність привласнення, розтрата та заволодіння чужим майном шляхом зловживання службовою особою своїм службовим становищем від крадіжки та шахрайства. Відмінність шахрайства від заподіяння майнової шкоди шляхом обману чи зловживання довірою. Кількісні характеристики в складах корисливих посягань на власність.

Некорисливі посягання на власність. Об'єктивні ознаки в складах умисного знищення та пошкодження чужого майна. Діяння в складах самовільного зайняття земельної ділянки та самовільного будівництва.

Тема 6. Злочини у сфері господарської діяльності

Виготовлення, зберігання, придбання, перевезення, пересилання, ввезення в Україну з метою використання при продажу товарів, збуту або збут піддроблених грошей, державних цінних паперів, білетів державної лотереї, марок акцизного податку чи голографічних захисних елементів: об'єктивні та суб'єктивні ознаки складів злочину.

Контрабанда: об'єктивні та суб'єктивні ознаки складів злочину, співвідношення з іншими видами злочинів. Протидія законній господарській діяльності: об'єктивні та суб'єктивні ознаки складів злочину, відмежування від вимагання та примушування до виконання (невиконання) цивільно-правових зобов'язань. Протиправне заволодіння майном підприємства, установи, організації: об'єктивні та суб'єктивні ознаки складів злочину, співвідношення з іншими видами злочинів.

Легалізація (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом: об'єктивні та суб'єктивні ознаки складів злочину.

Ухилення від сплати податків, зборів (обов'язкових платежів): об'єктивні та суб'єктивні ознаки складів злочину, відмежування від суміжних злочинів; особливості спеціального виду звільнення від кримінальної відповідальності.

Шахрайство з фінансовими ресурсами: об'єктивні та суб'єктивні ознаки складів злочину, співвідношення з іншими видами злочинів.

Незаконне збирання з метою використання або використання відомостей, що становлять комерційну або банківську таємницю: об'єктивні та суб'єктивні ознаки складів злочину, співвідношення з розголошенням комерційної або банківської таємниці».

Тема 7. Злочини проти громадської безпеки

Створення злочинної організації: об'єктивні та суб'єктивні ознаки складів злочину, особливості спеціального виду звільнення від кримінальної відповідальності. Бандитизм: об'єктивні та суб'єктивні ознаки складу злочину. Особливості кваліфікації злочинів, вчинених у складі банди чи злочинної організації. Злочини терористичної спрямованості: об'єктивні та суб'єктивні ознаки складів злочинів, особливості спеціальних видів звільнення від кримінальної відповідальності

Створення не передбачених законом воєнізованих або збройних формувань: об'єктивні та суб'єктивні ознаки складів злочину, особливості спеціального виду звільнення від кримінальної відповідальності. Злочини, пов'язані з порушенням встановленого порядку обігу зброї, боєприпасів, вибухових речовин: об'єктивні та суб'єктивні ознаки складів злочинів. Порушення встановлених законодавством вимог пожежної безпеки: об'єктивні та суб'єктивні ознаки складів злочину.

Тема 8. Злочини проти безпеки руху та експлуатації транспорту

Об'єктивні ознаки у складах злочинів проти безпеки руху та експлуатації автомобільного транспорту. Суб'єктивні ознаки у складах злочинів проти безпеки руху та експлуатації автомобільного транспорту.

Тема 9. Злочини проти громадського порядку та моральності

Масові заворушення: об'єктивні та суб'єктивні ознаки складів злочину. Хуліганство: об'єктивні та суб'єктивні ознаки складів злочину. Відмінність хуліганства, вчиненого групою осіб, від групового порушення громадського порядку. Втягнення неповнолітніх у злочинну діяльність: об'єктивні та суб'єктивні ознаки складів злочину.

Тема 10. Злочини у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів та інші злочини проти здоров'я населення

Поняття наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів та прекурсорів, їх місце у складах відповідних злочинів.

Діяння у складах злочинів, предметом яких є наркотичні засоби, психотропні речовини, їх аналоги та прекурсори. Діяння у складах злочинів, що сприяють поширенню наркоманії.

Тема 11. Злочини проти авторитету органів державної влади, органів місцевого самоврядування та об'єднань громадян

Погроза або насильство щодо особи, члена її сім'ї або близького родича у зв'язку зі здійсненням цією особою державної, громадської, службової чи професійної діяльності: об'єктивні та суб'єктивні ознаки складів злочинів.

Підкуп працівника підприємства, установи чи організації: об'єктивні та суб'єктивні ознаки складів злочину. Підроблення документів, печаток, штампів та бланків, збут чи використання підроблених документів, печаток, штампів: об'єктивні та суб'єктивні ознаки складів злочинів.

Тема 12. Злочини у сфері службової діяльності та професійної діяльності, пов'язаної з наданням публічних послуг

Зміст понять «зловживання владою», «зловживання службовим становищем», «зловживання повноваженнями» у складах злочинів у сфері службової діяльності та професійної діяльності, пов'язаної з наданням публічних послуг. Об'єктивні ознаки у складах перевищення влади або службових повноважень. Наслідки у складах злочинів у сфері службової діяльності та професійної діяльності, пов'язаної з наданням публічних послуг. Предмет службового підроблення. Поняття неправомірної вигоди у складах злочинів у сфері службової діяльності та професійної діяльності, пов'язаної з наданням публічних послуг. Суб'єкт злочинів у сфері службової діяльності та професійної діяльності, пов'язаної з наданням публічних послуг.

Тема 13. Злочини проти миру, безпеки людства та міжнародного правопорядку

Планування, підготовка, розв'язування та ведення агресивної війни: об'єктивні та суб'єктивні ознаки складів злочину. Порушення законів та звичаїв війни: об'єктивні та суб'єктивні ознаки складів злочину. Геноцид: об'єктивні та суб'єктивні ознаки складів злочину.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Бершов Г.Є. Кримінальна відповідальність за втручання в діяльність судових органів: монографія / за заг. ред. О.М. Литвинова. Х.: НікаНова, 2014. 228 с.
2. Буняк В.С. Кримінальне право. Загальна частина. Історико-правове дослідження : монографія. К.: Юрінком Інтер, 2015. 224 с.
3. Вознюк А.А. Кримінальна відповідальність за створення злочинних об'єднань та участь у них: монографія. К.: ФОП Маслакова, 2018. 928 с.
4. Газдайка-Василишин І.Б. Некорисливі злочини проти власності: монографія. Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2012. 212 с.
5. Дорохіна Ю.А. Злочини проти власності. Теоретико-правове дослідження : монографія. К.: Київський нац. торг.-екон. Університет, 2016. 744.
6. Дудоров О.О. Кримінальне право: теорія і практика (вибрані праці). Е.: Ваіте, 2017. 872 с.
7. Смелянов В.П. Кримінальне право України: Загальна частина. Основні питання вчення про злочин : наук.-практ. посіб. Х.: Право, 2018. 142 с.
8. Житний О.О., Ральченко І.М. Кримінальна відповідальність за злочини проти осіб та установ, що мають міжнародний захист (національно-правовий вимір) : монографія. Х.: В деле, 2017. 256 с.
9. Карпенко М.І. Злочини проти встановленого порядку несення військової служби (військові злочини) : наук.-метод. посіб. / за заг. ред. В.К. Матвійчука. Х.: Право, 2016. 316 с.
10. Катеринчук К.В. Злочини проти здоров'я особи: проблеми кримінально-правової теорії та практики : монографія. К.: Маслаков, 2018. 404 с.
11. Кваліфікація злочинів : навч. посіб. / Г.М. Анісімов та ін.; / за ред. М.І. Панова. Х.: Право, 2016. 356 с.
12. Корабель М.Г., Шинкарьов Ю.В. Конфіскація майна як вид кримінального покарання: монографія. Х.: Право, 2018. 176 с.
13. Кравцова М.О., Литвинов О.М. Запобігання кіберзлочинності в Україні: монографія. Х.: Панов, 2016. 212 с.
14. Кримінальне право України. Загальна частина : підручник / Ю.В. Баулін та ін.; / за ред. В.Я. Тація, В.І. Борисова, В.І. Тютюгіна. 5-те вид., переробл. і допов. Х.: Право, 2015. 528 с.
15. Кримінальне право України. Особлива частина : підручник / В.І. Борисов та ін.; / за ред. В.Я. Тація, В.І. Борисова, В.І. Тютюгіна. 5-те вид., переробл. і допов. Х.: Право, 2015. 680 с.
16. Михайленко Д.Г. Протидія корупційним злочинам засобами кримінального права: концептуальні основи : монографія. Одеса: Гельветика, 2017. 582 с.
17. Назимко Є.С. Інститут покарання неповнолітніх у кримінальному праві України: генеза, міжнародні та європейські стандарти, ювенальна пеналогія : монографія. К. Юрінком Інтер, 2016. 384 с.
18. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України / за заг. ред. В.В. Галуцько. К.: Професіонал, 2018, 784.
19. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України / за заг. ред. О.М. Литвинова. К.: Центр учбової літератури, 2016, 536.
20. Новіков О.В. Кримінологічна характеристика та запобігання злочинності у сфері інтелектуальної власності: монографія. Х.: Право, 2018. 182 с.
21. Ободовський О.В. Триваючі злочини у кримінальному праві України: монографія. Одеса: Юридична література, 2016. 256 с.
22. Олійник Д.О. Запобігання корупційним злочинам, що вчиняються при здійсненні митних процедур: монографія. Х.: Право, 2018. 200 с.

23. Олійник П.В. Предмет злочинів проти власності: поняття, види, кримінально-правове значення : монографія. Х.: Право, 2011. 208 с.
24. Орел Ю.В. Кримінальна відповідальність за злочини проти нормальної діяльності органів і установ пенітенціарної служби України: монографія. Х.: В справі, 2016. 416 с.
25. Осадчий В.І. Злочини проти правосуддя: монографія. К.: Маслаков, 2018. 200 с.
26. Стрельцов Є.Л., Митрофанов І.І., Притула А.М. Злочини проти здоров'я населення, що порушують право на якісне забезпечення лікарськими засобами / за заг. ред. Є.Л. Стрельцова. Одеса: Фенікс, 2015. 158 с.
27. Сухонос В.В. Кримінальне право України. Загальна частина : підручник. Суми: Університетська книга, 2016. 375 с.
28. Сухонос В.В., Сухонос В.В. Склад злочину: закон, теорія та практика: монографія. Суми: Університетська книга, 2018. 200 с.
29. Тація В.Я. Об'єкт і предмет злочину в кримінальному праві України: монографія. Х.: Право, 2016. 256 с.
30. Туляков В.О., Мирошніченко, Н.А. Балобанова Д.О. Кримінальне право України. Загальна частина: текст лекцій. Закон. Злочин. Відповідальність : навч. посіб. Одеса: Юридична література, 2014. 128 с.
31. Ус О.В. Теорія та практика кримінально-правової кваліфікації : лекції. Х.: Право, 2018. 368 с.
32. Фоменко М.В. Кримінально-правова характеристика перешкоджання законній діяльності професійних спілок, політичних партій, громадських організацій (ст. 170 КК України) : монографія / за заг. ред. О.М. Литвинова. Х.: Константа, 2018. 228 с.
33. Чуваков О.А. Злочини проти основ національної безпеки України: проблеми кримінально-правової теорії і практики : монографія. Одеса: Фенікс, 2017. 362 с.
34. Янко В.М. Кримінальна відповідальність за злочини проти основ суверенітету українського народу: монографія. Сєверодонецьк: РВВ ЛДУВС ім. Е.О. Дідоренка, 2019. 236 с.

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «КРИМІНАЛЬНЕ ПРОЦЕСУАЛЬНЕ ПРАВО УКРАЇНИ»

Тема 1. Загальні положення кримінального процесуального права

Поняття та предмет кримінального процесуального права як галузі права. Кримінальне процесуальне законодавство: поняття та система. Джерела кримінального процесуального права. Поняття та завдання кримінального провадження. Кримінальні процесуальні функції: поняття та види.

Тема 2. Засади кримінального провадження

Поняття та система засад кримінального провадження. Загально-юридичні засади, їх нормативний зміст.. Загально-процесуальні засади, їх нормативний зміст. Кримінальні процесуальні (або галузеві) засади, їх нормативний зміст.

Тема 3. Суд та учасники кримінального провадження

Суд у кримінальному провадженні: склад суду; юридичний статус судді, слідчого судді, присяжного. Законний склад суду. Підсудність в кримінальному провадженні.. Учасники кримінального провадження: поняття й класифікація. Сторона обвинувачення.. Сторона захисту. Потерпілий та його представник. Інші учасники кримінального провадження. Відводи та порядок їх вирішення. Відшкодування (компенсація) шкоди у кримінальному провадженні

Тема 4. Докази та доказування в кримінальному провадженні

Поняття доказів та їх класифікація. Види процесуальних джерел доказів. Поняття доказування та його структура. Предмет, межі та суб'єкти доказування.

Тема 5. Процесуальні документи, строки та витрати

Поняття та види процесуальних документів. Поняття та порядок обчислення

процесуальних строків. Види процесуальних витрат та їх розподіл.

Тема 6. Заходи забезпечення кримінального провадження

Мета та види заходів забезпечення кримінального провадження. Загальні правила застосування заходів забезпечення кримінального провадження. Підстави та порядок застосування заходів забезпечення кримінального провадження. Мета й підстави застосування запобіжних заходів. Обставини, що враховуються при обранні запобіжного заходу. Види запобіжних заходів та порядок їх застосування; порядок продовження строку застосування запобіжного заходу. Порядок зміни та скасування запобіжних заходів.

Тема 7. Досудове розслідування

Поняття та форми досудового розслідування. Загальні положення досудового розслідування: початок досудового розслідування; поняття та види підслідності; строки досудового розслідування та порядок їх продовження; ознайомлення з матеріалами досудового розслідування до його завершення; недопустимість розголошення відомостей досудового розслідування; об'єднання та виділення матеріалів досудового розслідування; розгляд клопотань під час досудового розслідування. Особливості спеціального досудового розслідування кримінальних правопорушень.

Тема 8. Слідчі (розшукові) та негласні слідчі (розшукові) дії

Поняття слідчих (розшукових) дій та їх система. Вимоги до проведення слідчих (розшукових) та негласних слідчих (розшукових) дій. Види слідчих (розшукових) дій та процесуальний порядок їх проведення. Види негласних слідчих (розшукових) дій та процесуальний порядок їх проведення.

Тема 9. Повідомлення про підозру

Випадки повідомлення про підозру. Порядок повідомлення про підозру. Зміна повідомлення про підозру.

Тема 10. Зупинення та закінчення досудового розслідування

Підстави та порядок зупинення досудового розслідування. Відновлення досудового розслідування. Форми закінчення досудового розслідування

Тема 11. Судове провадження у першій інстанції.

Підготовче провадження. Загальні положення судового розгляду.. Межі судового розгляду. Процедура судового розгляду. Особливі порядки провадження в суді першої інстанції.

Тема 12. Судові рішення.

Види судових рішень та вимоги до них. Порядок ухвалення та проголошення судових рішень. Окрема думка судді.

Тема 13. Провадження в суді апеляційної інстанції.

Судові рішення, які можуть бути оскаржені в апеляційному порядку. Право на апеляційне оскарження, процесуальний порядок і строки апеляційного оскарження. Форма та зміст апеляційної скарги. Залишення апеляційної скарги без руху, її повернення або відмова у відкритті провадження. Наслідки подання апеляційної скарги. Підготовка до апеляційного розгляду. Заперечення на апеляційну скаргу. Відмова від апеляційної скарги, зміна та доповнення апеляційної скарги під час апеляційного провадження. Межі перегляду судом апеляційної інстанції. Апеляційний розгляд. Повноваження суду апеляційної інстанції за наслідками розгляду апеляційної скарги. Підстави для скасування або зміни судового рішення судом апеляційної інстанції. Судові рішення суду апеляційної інстанції.

Тема 14. Провадження з виконання судових рішень

Набрання законної сили судовим рішенням та його наслідки. Порядок виконання судових рішень у кримінальному провадженні.

Тема 15. Провадження в суді касаційної інстанції

Судові рішення, які можуть бути оскаржені в касаційному порядку. Право на касаційне оскарження, процесуальний порядок і строки касаційного оскарження. Вимоги до касаційної скарги. Залишення касаційної скарги без руху або її повернення. Межі перегляду судом касаційної інстанції. Касаційний розгляд. Повноваження суду касаційної інстанції за наслідками розгляду касаційної скарги. Підстави для скасування або зміни судового рішення судом касаційної інстанції. Підстави та порядок передачі кримінального провадження на розгляд палати, об'єднаної палати або Великої Палати Верховного Суду.. Судові рішення суду

касаційної інстанції

Тема 16. Провадження за нововиявленими або виключними обставинами

Підстави для здійснення кримінального провадження за нововиявленими або виключними обставинами. Право подати заяву про перегляд судового рішення за нововиявленими або виключними обставинами та вимоги до неї. Порядок та строки подання заяви про перегляд судового рішення за нововиявленими або виключними обставинами. Порядок здійснення перегляду судового рішення за нововиявленими або виключними обставинами. Судові рішення за наслідками кримінального провадження за нововиявленими або виключними обставинами.

Тема 17. Особливі порядки кримінального провадження

Кримінальне провадження на підставі угод. Кримінальне провадження у формі приватного обвинувачення. Кримінальне провадження щодо окремої категорії осіб. Кримінальне провадження щодо неповнолітніх. Кримінальне провадження щодо застосування примусових заходів медичного характеру. Кримінальне провадження, яке містить відомості, що становлять державну таємницю. Кримінальне провадження на території дипломатичних представництв консульських установ України, на повітряному, морському чи річковому судні, що перебуває за межами України під прапором або з розпізнавальним знаком України, якщо це судно приписано до порту, розташованого в Україні. Особливий режим досудового розслідування в умовах воєнного, надзвичайного стану або у районі проведення антитерористичної операції.

Тема 18. Міжнародне співробітництво під час кримінального провадження.

Загальні засади міжнародного співробітництва. Міжнародна юридична допомога при проведенні процесуальних дій. Видача осіб, які вчинили кримінальне правопорушення (екстрадиція). Кримінальне провадження у порядку перейняття. Визнання та виконання вироків судів іноземних держав та передача засуджених осіб.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Банах С.В., Рогатинська Н.З., Сарахман А.М. Кримінальний процес: підручник. Тернопіль: Економічна думка ТНЕУ, 2016. 264 с.
2. Бишивець О.В. Тактико-психологічне забезпечення проведення окремих слідчих (розшукових) дій: навч. посіб. / за ред. М.А. Погорецького. К.: Алерта, 2015. 140 с.
3. Бобечко Н.Р. Підстави для зміни або скасування судових рішень в апеляційному та касаційному порядку у кримінальному провадженні: монографія / за заг. ред. В.Т. Нора. К.: Алерта, 2015. 234 с.
4. Вапнярчук В.В. Теорія і практика кримінального процесуального доказування: монографія. Х.: Юрайт, 2017. 408 с.
5. Власова Г.П. Спрощення кримінального судочинства України: історія, теорія, практика: монографія. Ірпінь: Національний університет ДПС України, 2014. 424 с.
6. Галаган В.І., Моргун Н.С. Недоторканість права власності як засада кримінального провадження на досудовому розслідуванні: монографія. К., 2017. 185 с.
7. Збірка інформаційних матеріалів,якаі регулюють окремі питання кримінального провадження в Україні / за заг. ред. В.І. Сліпченко; упоряд. С.М. Алфьоров, С.М. Міщенко, В.І. Фариник та ін. К.: Хай-Тек-Прес, 2013. 580 с.
8. Зуєв В.В. Кримінальні процесуальні гарантії прав особи при міжнародному співробітництві під час кримінального провадження: монографія. Х.: Обеоіг, 2017. 2014 с.
9. Ковальчук С.О. Вчення про печові докази у кримінальному процесі: теоретико-правові та практичні основи : монографія. І.-Ф.: Супрун В.П., 2017. 618 с.
10. Колодчин В.В., Туманянц А.Р. Повноваження прокурора в судовому провадженні у першій інстанції: монографія. Х.: Оберіг, 2016. 228 с.
11. Кримінальний процес: підручник / за заг. ред. В.В. Коваленка, Л.Д. Удалової, Д.П. Письменного. К.: Центр учбової літератури, 2013. 544 с.
12. Кримінальний процес: підручник / за ред. В.Я. Тація, Ю.М. Грошевого, О.В. Капліної, О.Г. Шило. Х.: Право, 2014. 824 с.

13. Кримінальний процес: підручник / О.В. Капліна та ін.; Х.: Право, 2018. 584 с.
14. Кримінальний процесуальний кодекс України : наук.-практ. коментар / за заг. ред. В.Г. Гончаренка, В.Т. Нора, М.Є. Шумила. К.: Юстиніан, 2012. 1224 с.
15. Кримінальний процесуальний кодекс 2012 року: ідеологія та практика правозастосування: монографія / за заг. ред. Ю.П. Аленіна. Одеса: Гельветика, 2018. 1148 с.
16. Кримінальний процесуальний кодекс України: наук.-практ. коментар: у 2 т. / за ред. В.Я. Тація, В.П. Пшонки, А.В. Портнова. Х.: Право, 2012. Т. 2. 664 с.
17. Кучинська О.П., Толокольніков С.В. Особливості процесуального статусу юридичних осіб у кримінальному процесі України: теорія і практика: монографія. К.: Алерта, 2017. 168 с.
18. Лобойко Л.М., Банчук О.А. Кримінальний процес : навч. посіб. К.: Ваіте, 2014. 280 с.
19. Лоскутов Т.О. Кримінальне переслідування, здійснюване слідчим: монографія. Дніпропетровськ: Ліра ЛТД, 2011. 164 с.
20. Молдован В.В., Молдован А.В. Слідчі (розшукові) дії: навч.-практ. посіб. К.: Алерта, 2019. 312 с.
21. Моторигіна М.Г. Сторона захисту в судовому провадженні у першій інстанції: монографія / за наук. ред. О.В. Капліної. Х.: Оберіг, 2018. 306 с.
22. Практикум з кримінального процесу України: навч. посіб. / за ред. проф. М.А. Погорецького, доц. Н.П. Сизої. К.: Алерта, 2015. 226 с.
23. Сімонович Д.В. Європейські стандарти забезпечення прав людини у досудових стадіях кримінального процесу України: монографія. Х.: НікаНова, 2011. 272 с.
24. Статус органів публічного обвинувачення: міжнародні стандарти, зарубіжне законодавство і пропозиції щодо реформування в Україні / за заг. ред. О.А. Банчука. К.: Атіка, 2012. 264 с.
25. Сущенко В.М. Процесуальне керівництво досудовим розслідуванням: поняття, зміст, планування та організація : монографія. Х.: Право, 2018. 224 с.
26. Тагієв С.Р. Негласні слідчі (розшукові) дії у кримінальному судочинстві України: монографія. К.: Дакор, 2015. 439 с.
27. Тертишник В.М. Кримінальний процес України. Загальна частина : підручник. Академічне видання. К.: Алерта, 2014. 440 с.
28. Тетришник В.М. Кримінальний процес України. Особлива частина : підручник. Академічне видання. К.: Алерта, 2014. 420 с.
29. Тетришник В.М. Науково-практичний коментар Кримінального процесуального кодексу України. К.: Алерта, 2018. 854 с.
30. Уваров В.Г. Застосування практики Європейського Суду з прав людини та норм міжнародно-правових актів в удосконаленні кримінального судочинства України: монографія / за заг. ред. В.М. Тетришника. Дніпропетровськ, 2012. 268 с.
31. Удалова Л.Д., Д.О. Савицький, Рожкова В.В., Ільева Т.Г. Функція судового контролю у примінальному процесі: монографія. К. Центр учбової літератури, 2015. 176 с.
32. Удалова Л.Д., Рибалка О.В. Суб'єкти кримінально-процесуального доказування: навч. посіб. К.: КНТ, 2012. 160 с.
33. Черниченко І.В. Застосування відеоконференції у кримінальному провадженні України: теорія і практика : монографія / за заг. ред. О.П. Кучинської. К.: Алерта, 2015. 272 с.
34. Шумило М.Є., Рудей В.С. Реалізація конституційного принципу таємниці листування, телефонних розмов, телеграфної та іншої кореспонденції у досудових стадіях кримінального процесу України: монографія. Х.: СПДФО Бровін О.В., 2012. 208 с.
35. Щерба В.М., Юхно О.О. Кримінальне провадження в суді присяжних: монографія / за заг. ред. проф. О.О. Юхна. Х.: Панов, 2018. 274 с.

Тема 1. Поняття, правова природа та сфера дії сучасного міжнародного публічного права

Сфера дії міжнародного публічного права та його характерні особливості Природа юридично обов'язкової сили міжнародного публічного права Функції міжнародного публічного права Значення Вестфальського миру 1648 р. для становлення і розвитку міжнародного публічного права

Тема 2. Співвідношення міжнародного публічного права та національного права

Теорії співвідношення міжнародного публічного права і національного права Імплементация норм міжнародного публічного права

Тема 3. Система й структура міжнародного публічного права

Поняття системи та структури міжнародного публічного права Поняття, критерії відокремлення та види галузей міжнародного публічного права

Тема 4. Норми міжнародного публічного права

Поняття та характерні риси норм міжнародного публічного права Види норм міжнародного публічного права та їх класифікація Ієрархія норм міжнародного публічного права Кодифікація норм міжнародного публічного права. Концепція «м'якого права» у міжнародному публічному праві

Тема 5. Основні принципи міжнародного публічного права

Поняття основних принципів міжнародного публічного права Функції основних принципів міжнародного публічного права Природа й ознаки основних принципів міжнародного публічного права Класифікація та зміст основних принципів міжнародного публічного права

Тема 6. Джерела міжнародного публічного права

Поняття та види джерел міжнародного публічного права Міжнародний договір Міжнародний звичай Загальні принципи права Рішення міжнародних організацій Рішення міжнародних судових органів Допоміжні засоби для визначення норм міжнародного публічного права Рішення міжнародних судових органів Односторонні акти держав

Тема 7. Міжнародний правотворчий процес та реалізація норм міжнародного публічного права

Сутність, принципи та суб'єкти міжнародного правотворчого процесу Поняття, форми, способи та механізм реалізації норм міжнародного публічного права

Тема 8. Суб'єкти міжнародного публічного права

Зміст інституту міжнародної правосуб'єктності Поняття суб'єкта міжнародного публічного права Держава як суб'єкт міжнародного публічного права Міжнародна правосуб'єктність міжнародних організацій. Міжнародна правосуб'єктність фізичних осіб. Питання міжнародної правосуб'єктності фізичних осіб

Тема 9. Визнання у міжнародному публічному праві

Поняття та юридична природа визнання. Форми, типи та засоби визнання Визнання нових держав та урядів Інші види визнання у міжнародному публічному праві

Тема 10. Правонаступництво у міжнародному публічному праві

Поняття, підстави та об'єкт дії норм правонаступництва Правонаступництво держав щодо міжнародних договорів. Правонаступництво держав щодо державної власності, архівів та боргів Врегулювання проблем правонаступництва у зв'язку з припиненням існування СРСР та правонаступництво України. Віденська конвенція про правонаступництво держав щодо міжнародних договорів 1978 р. Віденська конвенція про правонаступництво держав щодо державної власності, державних архівів та державних боргів 1978 р.

Тема 11. Відповідальність за міжнародним публічним правом

Поняття, правова природа та підстави для виникнення відповідальності за міжнародним публічним правом. Протиправні діяння в міжнародному публічному праві та їх класифікація. Обставини, що звільняють від відповідальності в міжнародному публічному праві. Суб'єкти відповідальності в міжнародному публічному праві. Види та форми відповідальності в міжнародному публічному праві. Статті про відповідальність держав за міжнародно-протиправні діяння 2001 р. Відповідальність за правомірну діяльність. Міжнародно-правові зобов'язання erga omnes суб'єкта міжнародного права перед іншими

державами та міжнародним співтовариством. Умови правомірності та механізм застосування санкцій за міжнародним публічним правом. Поняття, підстави, умови правомірності та механізм застосування контрзаходів. Санкції щодо Російської Федерації та персональні спеціальні обмежувальні заходи, спрямовані на припинення агресії РФ проти України

Тема 12. Концепція естоппеля в міжнародному публічному праві та перспективи застосування до порушень міжнародно-правових зобов'язань

Поняття естоппеля в міжнародному публічному праві та його застосування у випадках порушень міжнародно-правових зобов'язань. Концептуальні підходи до кваліфікації Меморандуму про гарантії безпеки у зв'язку з приєднанням України до Договору про нерозповсюдження ядерної зброї (5 грудня 1994р.) (Будапештський меморандум) та її юридичні наслідки.

Тема 13. Населення в міжнародному публічному праві

Поняття й основні категорії населення Питання громадянства в міжнародному публічному праві. Справа Ноттебома 1955 р. (Міжнародний Суд ООН). Правовий статус іноземців, осіб без громадянства та осіб з множинним громадянством Гаазька конвенція про деякі питання, що стосуються колізії законів про громадянство, 1930 р. та Конвенція про громадянство заміжньої жінки 1957 р. Європейська конвенція про громадянство 1997 р. Конвенція про статус апатридів 1954 р. та Конвенція про скорочення випадків безгромадянства 1961 р. Правовий статус біженців. Конвенція про статус біженців 1951 р. та Протокол до неї 1967 р. Управління Верховного Комісара ООН у справах біженців. Право притулку

Тема 14. Міжнародне гуманітарне право

Поняття, джерела та принципи міжнародного гуманітарного права. Кваліфікація збройних конфліктів та сфера застосування міжнародного гуманітарного права. Міжнародні збройні конфлікти та їх правове регулювання. Неміжнародні збройні конфлікти (збройні конфлікти неміжнародного характеру) та їх правове регулювання Учасники збройного конфлікту Засоби та методи ведення війни. Конвенція про заборону або обмеження застосування конкретних видів звичайної зброї, які можуть вважатися такими, що наносять надмірні пошкодження або мають невибіркову дію 1980 р. та додаткові протоколи до неї. Правовий режим окупації. Гаазька конвенція та Положення про закони та звичаї сухопутної війни 1907 р. Кваліфікація збройного конфлікту на території України (від 2014 р. до цього часу)

Тема 15. Міжнародне кримінальне право

Поняття, джерела та принципи міжнародного кримінального права Міжнародні злочини та індивідуальна кримінальна відповідальність за міжнародним правом Конвенція про попередження злочину геноциду та покарання за нього 1948 р. Конвенція проти катувань та інших жорстоких або таких, що принижують гідність, видів поведінки і покарання 1984 р. Юрисдикційні питання у міжнародному кримінальному праві та міжнародний кримінальний процес Міжнародні кримінальні судові установи. Римський статут Міжнародного кримінального суду. Форми та напрямки міжнародного співробітництва держав у боротьбі зі злочинністю Правова допомога та екстрадиція Попереднє розслідування ситуації в Україні Офісом Прокурора Міжнародного кримінального суду

Тема 16. Територія в міжнародному публічному праві

Поняття та види територій у міжнародному публічному праві. Поняття територіального верховенства, юридична природа, склад та підстави зміни державної території. Державні кордони та їх юридичний режим. Територіальні спори та претензії. Території з особливим юридичним режимом. Правовий режим Антарктики

Тема 17. Міжнародне морське право

Поняття, джерела та принципи міжнародного морського права Класифікація та юридичний статус морських просторів згідно з Конвенцією ООН з морського права 1982 р. Правовий статус і режим внутрішніх вод, територіального моря, прилеглої зони, виключної економічної зони, континентального шельфу, архіпелажних вод, відкритого моря, Міжнародного району морського дна, міжнародних проток та міжнародних каналів згідно з Конвенцією ООН з морського права 1982 р. Правовий режим Арктики

Тема 18. Право міжнародних договорів

Поняття, джерела та принципи права міжнародних договорів Віденська конвенція про право міжнародних договорів 1969 р. Сторони в міжнародних договорах Укладення договору Дія та дійсність міжнародного договору Тлумачення міжнародного договору Припинення міжнародних договорів

Тема 19. Право зовнішніх зносин

Поняття, джерела та принципи права зовнішніх зносин Органи зовнішніх зносин держави та їх система Дипломатичне право. Віденська конвенція про дипломатичні зносини 1961 р. Консульське право. Віденська конвенція про консульські зносини 1963 р. Право спеціальних місій. Конвенція про спеціальні місії 1969 р. Дипломатичне право міжнародних організацій. Віденська конвенція про представництво держав у їх відносинах з міжнародними організаціями універсального характеру 1975 р.

Тема 20. Право міжнародних організацій

Поняття, джерела та принципи права міжнародних організацій Поняття, ознаки та класифікація міжнародних міждержавних організацій Організація Об'єднаних Націй. Статут ООН 1945 р. Регіональні міжнародні міждержавні організації Міжнародні неурядові організації

Тема 21. Мирне вирішення міжнародних спорів

Поняття, джерела та принципи права мирного вирішення міжнародних спорів Поняття міжнародного спору та класифікація мирних засобів вирішення міжнародних спорів Міжнародний Суд ООН. Статут ООН і Статут Міжнародного Суду ООН. Регіональні й спеціальні міжнародні судові установи Міжнародні арбітражні (третейські) суди Вирішення міжнародних спорів у рамках міжнародних організацій

Тема 22. Право міжнародної безпеки

Поняття, джерела та принципи права міжнародної безпеки. Засади колективної безпеки за міжнародним правом. Засади здійснення миротворчих операцій за міжнародним правом. Роззброєння та обмеження озброєнь. Невоєнні аспекти міжнародної безпеки

Тема 23. Міжнародне економічне право

Поняття, джерела, принципи та система міжнародного економічного права. Міжнародні економічні організації. Юрисдикційні імунітети держав та їх власності. Регулювання діяльності транснаціональних корпорацій у сфері міжнародних економічних відносин за міжнародним правом. Вирішення міжнародних економічних спорів. Вашингтонська конвенція про врегулювання інвестиційних спорів між державами та фізичними або юридичними особами інших держав 1965 р. Сеульська конвенція 1985 р. про заснування Багатостороннього агентства з гарантій інвестицій Право Світової організації торгівлі. Угода про заснування Світової організації торгівлі 1994 р. Генеральна угода з тарифів і торгівлі 1994 р.

Тема 24. Міжнародне екологічне право

Поняття, джерела та принципи міжнародного екологічного права Конвенція про оцінку впливу на довкілля у транскордонному контексті 1991 р. Конвенція про доступ до інформації, участь громадськості в процесі прийняття рішень та доступ до правосуддя з питань, що стосуються навколишнього середовища 1998 р. Інституційний механізм міжнародного екологічного права

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Андрейченко С.С., Дрьоміна-Волок Н.В., Зелінська Н.А., Коваль Д.О. Теорія та практика міжнародного кримінального права: підручник / за ред. Н.А. Зелінської. Одеса: Фенікс, 2017. 582 с.
2. Вступ до європейського парламентського права / за ред. В.О. Зайчука. К.: Ін-т законодавства Верховної Ради України, 2015. 476 с.
3. Гріненко О.О. Міжнародно-правове регулювання зовнішніх зносин Європейського Союзу: нормативний аспект. К.: Фенікс, 2011. 447 с.
4. Денисова Д.О. Відповідальність міжнародних організацій: монографія / за наук. ред. А.І. Дмитрієва. Одеса: Фенікс, 2014. 323 с.
5. Дубов Д.В. Кіберпростір як новий вимір геополітичного суперництва: монографія. К.: НІСД, 2014. 328 с.

6. Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система : довідник користувача / пер. з англ. ; за ред. Ю.М. Рашкевича, Ж.В. Таланової. Львів: Вид-во Львівської політехніки, 2015. 106.
7. Кулько А.Б. Міжнародно-правовий режим Дунаю: минуле, сьогодення, майбутнє. К.: Фенікс, 2011. 270 с.
8. Макаренко Є.А. Інноваційна дипломатія 21 ст.: монографія. К. Лайте нд К, 2012. 464 с.
9. Медведєва М.О. Теоретичні та практичні аспекти реалізації міжнародно-правових норм у галузі охорони навколишнього середовища. К.: Фенікс, 2012. 483.
10. Міжнародне гуманітарне право / М.М. Гнатовський та ін.; / за ред. Т.Р. Короткого. Одеса: Фенікс, 2017. 145 с.
11. Міжнародне публічне право: підручник / за ред. В.М. Репецького. К.: Знання, 2012. 437 с.
12. Міжнародне публічне право: підручник у 2 т. / за заг. ред. В.В. Мицика. Х.: Право, 2018. 624 с.
13. Опришко В.Ф. Міжнародне економічне право і процес: монографія. К.: Вид-во парламент, 2014. 517 с.
14. Пільков К.М. Теорія і практика доказування у міжнародному комерційному арбітражі: монографія. К.: Освіта України, 2016. 240 с.
15. Сухорольська І.Ю., Турчин Я.Б. Громадська дипломатія та демократичний імідж держави: монографія. Львів: Вид-во Тараса Сороки, 2019. 272 с.
16. Теліпко В.Е., Овчаренко А.С. Міжнародне публічне право: навч. посіб. / за заг. ред. В.Е. Теліпко. К.: Центр учбової літератури, 2010. 608 с.
17. Шпакович О.М. Вплив міжнародних організацій на внутрішні правопорядки держав-членів: теорія і практика : монографія. К.: ВЦП «Київський університет», 2011. 415 с.
18. Щокін Ю.В. Міжнародно-правовий звичай: проблеми теорії і практики : монографія. Х.: Право, 2012. 456 с.

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «МІЖНАРОДНИЙ ЗАХИСТ ПРАВ ЛЮДИНИ»

Тема 1. Загальні положення про права людини

Природа та сутність прав людини. Універсальність прав людини. «Покоління» прав людини та їх принципові відмінності. Захист прав людини в діяльності Ліги Націй

Тема 2. Захист прав людини в діяльності ООН

Статут ООН, Загальна декларація прав людини 1948 р. Рада ООН з прав людини Верховний Комісар ООН з прав людини Процедура 1503 Міжнародний пакт про громадянські і політичні права 1966 р. Комітет по правах людини Міжнародний пакт про економічні, соціальні і культурні права 1966 р. Комітет з економічних, соціальних та культурних прав Конвенція ООН з ліквідації всіх форм дискримінації щодо жінок 1979 р. Комітет з ліквідації дискримінації щодо жінок Конвенція про права дитини 1989 р. Комітет з прав дитини Конвенція проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження і покарання 1984 р. Комітет проти катувань. Міжнародна конвенція про ліквідацію всіх форм расової дискримінації 1965 р. Комітет по ліквідації расової дискримінації Конвенція про права осіб з інвалідністю 2006 р. Комітет з прав осіб з інвалідністю.

Тема 3. Захист прав людини в Європі

Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод 1950 р.: принципи тлумачення, особливості застосування в національному правопорядку Європейський суд з прав людини: юрисдикція та процедура звернення Виконання рішень Європейського суду з прав людини в Україні (справа «Бурмин та інші проти України» №№46852/13, 47786/13, 54125/13, рішення Великої палати 2017 р.; справа «Бочан проти України №2» 2015 р.). Закон України «Про виконання рішень та застосування практики Європейського суду з прав

людини» від 23 лютого 2006 р. № 3477-IV Контроль Комітету Міністрів Ради Європи за виконанням рішень Європейського суду з прав людини Європейська соціальна хартія (переглянута) Захист прав людини в Європейському Союзі. Хартія основоположних прав Європейського Союзу 2000 р. Діяльність ОБСЄ у сфері визначення та просування стандартів захисту прав людини (Бюро з демократичних інститутів і прав людини ОБСЄ, Верховний комісар ОБСЄ у справах національних меншин)

Тема 4. Інші регіональні системи захисту прав людини.

Міжамериканська система захисту прав людини. Африканська система захисту прав людини. Субрегіональні системи захисту прав людини в Африці. Арабська система захисту прав людини. Захист прав людини в рамках АСЕАН (Асоціація держав Південно-Східної Азії)

Тема 5. Право на життя

Обсяг та складові права на життя. Зобов'язання держави щодо права на життя. Практика Європейського суду з прав людини щодо права на життя (справа «Макканн та інші проти Сполученого Королівства» (McCann and Others v. United Kingdom), № 18984/91, рішення Великої палати 1995 р.; справа «Лопеш де Соуза Фернандеш проти Португалії» (Lopes de Sousa Fernandes v. Portugal), № 56080/13, рішення Великої палати 2017 р.)

Тема 6. Заборона катувань, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження чи покарання

Обсяг та складові заборони катувань, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження чи покарання Зобов'язання держави щодо заборони катувань, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження чи покарання Практика Європейського суду з прав людини щодо заборони катувань, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження чи покарання (справа «Соєрінг проти Сполученого Королівства» (Soering V. United Kingdom), № 14038/88, 1989 р.; справа «Гефген проти Німеччини» (Gafgen v. Germany), № 22978/05, рішення Великої палати 2010 р.; «Каверзін проти України», № 23893/03, 2012 р.)

Тема 7. Право на свободу та особисту недоторканність

Обсяг та складові права на свободу та особисту недоторканність Зобов'язання держави щодо права на свободу та особисту недоторканність Практика Європейського суду з прав людини щодо права на свободу та особисту недоторканність (справа «Харченко проти України», № 40107/02, 2011 р.; справа «Остін та інші проти Сполученого Королівства» (Austin and Others v. United Kingdom) № 39692/09, рішення Великої палати 2012 р.)

Тема 8. Право на повагу до приватного й сімейного життя, житла та кореспонденції'

Обсяг та складові права на повагу до приватного і сімейного життя, житла та кореспонденції" Зобов'язання держави щодо права на повагу до приватного і сімейного життя, житла та кореспонденції" Практика Європейського суду з прав людини щодо права на повагу до приватного життя (справа «С. і Марпер проти Сполученого Королівства» (S and Marper v. United Kingdom), №№ 30562/04, 30566/04, рішення Великої палати 2008 р.; справа «Денісов проти України», №76639/11, рішення Великої палати 2018 р.) Практика Європейського суду з прав людини щодо права на повагу до сімейного життя (справа «Савіні проти України», № 39948/06, 2008 р.; справа «М.Р. і Д.Р. проти України», № 63551/13, 2018 р.) Практика Європейського суду з прав людини щодо права на повагу до житла (справа «Німієц проти Німеччини» (Niemietz v. Germany), № 13710/88, 1992 р.; справа «Кривіцька та Кривіцький проти України», №30856/03, 2011 р.) Практика Європейського суду з прав людини щодо права на повагу до кореспонденції (справа «Роман Захаров проти Росії» (Roman Zakharov v. Russia), №47143/06, рішення Великої палати 2015 р.; справа «Барбулеску проти Румунії» (Barbulescu v. Romania), № 61496/08, рішення Великої палати 2017 р.)

Тема 9. Свобода думки, совісті та релігії.

Обсяг та складові права на свободу думки, совісті і релігії Зобов'язання держави щодо права на свободу думки, совісті і релігії Практика Європейського суду з прав людини щодо права на свободу думки, совісті і релігії (справа «Коккінакіс проти Греції» (Kokkinakis v. Greece) № 14307/88, 1993 р.; справа «С.А.С. проти Франції» (S.A.S. V. France), № 43835/11, рішення Великої палати 2014 р.; справа «Евейда та інші проти Сполученого Королівства» (Eweida and Others v. United Kingdom), №№ 48420/10, 59842/10, 51671/10, 36516/10, 2013 р.)

Тема 10. Свобода вираження поглядів

Обсяг та складові права на свободу вираження поглядів Зобов'язання держави щодо права на свободу вираження поглядів Практика Європейського суду з прав людини щодо права на свободу вираження поглядів (справа «Лінгенс проти Австрії» (Lingens v. Austria), №9815/82, 1986 р.; справа «Угорський Гельсінський Комітет проти Угорщини» (Magyar Helsinki Bizottsag v. Hungary), № 18030/11, рішення Великої палати 2016 р.; справа «Аксель Шпрінгер АГ проти Німеччини» (Axel Springer AG v. Germany), № 39954/08, рішення Великої палати 2012 р.)

Тема 11. Свобода зібрань та об'єднання

Обсяг та складові права на свободу зібрань та об'єднання Зобов'язання держави щодо права на свободу зібрань та об'єднання Практика Європейського суду з прав людини щодо права на свободу зібрань та об'єднання (справа «Веніамін Тимошенко та інші проти України», № 48408/12, 2014 р.; справа «Букта та інші проти Угорщини» (Bukta and Others v. Hungary), №25691/04, 2007 р.; справа «Баранкевич проти Росії» (Barankevich v. Russia), № 10519/03, 2007 р.)

Тема 12. Право на власність

Обсяг та складові права на власність Зобов'язання держави щодо права на власність Практика Європейського суду з прав людини щодо права на власність (справа «Спорронг і Лоннрот проти Швеції» (Sporrong and Lonnroth v. Sweden), №№7151/75, 7152/75, 1982 р.; справа «Лоїзиду проти Туреччини» (Loizidou v. Turkey), № 15318/89, рішення Великої палати 1996 р.; справа «Фонд “Батьківська турбота”» проти України», № 5876/15, 2018 р.)

Тема 13. Заборона дискримінації

Обсяг та складові заборони дискримінації Зобов'язання держави щодо заборони дискримінації Практика Європейського суду з прав людини щодо заборони дискримінації (справа «Пічкур проти України», № 10441/06, 2013 р.; справа «D.H. та інші проти Чеської Республіки» (D.H. and Others v. the Czech Republic), № 57325/00, рішення Великої палати 2007 р.)

Тема 14. Право на справедливий суд та на ефективний засіб юридичного захисту

Обсяг та складові права на справедливий суд та на ефективний засіб юридичного захисту Зобов'язання держави щодо права на справедливий суд та на ефективний засіб юридичного захисту Практика Європейського суду з прав людини щодо права на справедливий суд та на ефективний засіб юридичного захисту (справа «Олександр Волков проти України», №21722/11, рішення Великої палати 2013 р.; справа «Бурмин та інші проти України», №№46852/13, 47786/13, 54125/13, рішення Великої палати 2017 р.)

Тема 15. Правомірне обмеження прав людини та відступ держав від своїх зобов'язань у сфері прав людини під час надзвичайного стану, становища або ситуації

Правомірне обмеження прав людини. Відступ держави від своїх зобов'язань у сфері прав людини за надзвичайних станів

Тема 16. Міжнародний захист прав людини під час збройних конфліктів

Застосування міжнародних стандартів прав людини у період збройних конфліктів. Захист поранених і хворих у діючих арміях. Захист поранених, хворих та осіб, які зазнали корабельної аварії, зі складу збройних сил на морі. Захист військовополонених. Захист цивільного населення під час війни. Захист жінок та дітей під час війни

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Бурлак О.В. Міжнародні стандарти щодо статусу і функціонування національних установ із захисту і заохочення прав людини: монографія. І.-Ф.: Симфонія форте, 2012. 212 с.

2. Від теорії міжнародного права до практики захисту прав людини. LiberAmicorum до 60-річчя проф. В.В. Мицика : монографія, за ред. О.В. Задорожного, О.Р. Поєдинка. Одеса: Фенікс, 2016. 718 с.

3. Гаудер П. Верховенство права в реальному світі / пер. З англ. Д. Вовк та ін.; кер. Проекту Д. Лученко; наук. ред. Д. Вовк. Х.: Право, 2018. 392 с.

4. Гнатовський М., Федорова А., Красовський К., Власенко О. Дослідження практики Європейського суду з прав людини для визначення Національних стандартів

компенсації порушення державою прав людини. Інформаційно-аналітичний звіт. К.: Атіка, 2011. 184 с.

5. Дудаш Т.І. Практика Європейського суду з прав людини: навч. посіб. К.: Алерта, 2016. 488 с.

6. Енциклопедія прав людини: соціально-педагогічний аспект : монографія / за заг. ред. Н.А. Сейко; відп. ред. Н.П. Павлик. Житомир:Волинь, 2014. 220 с.

7. Застосування Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод та практика європейського суду з прав людини при здійсненні правосуддя: навч.-метод. посіб. / упоряд. Т.І Фулей. К.: ВАІТЕ, 2017. 192 с.

8. Колісніченко К.С. Ліга Націй у розвитку міжнародного права: монографія / за наук. ред. А.І. Дмитрієва. Одеса: Фенікс, 2011. 235 с.

9. Лебідь В.І. Європейська конвенція про захист прав людини і основоположних свобод: посіб. 3-е вид. К.: Алерта, 2018. 36 с.

10. Мельник Р.С. Право на свободу мирних зібрань: теорія і практика. К.: ВАІТЕ, 2015. 168 с.

11. Мердок Дж., Рош Р. Європейська конвенція з прав людини та охорона правопорядку: посіб. для співробітників поліції та правоохоронних органів. [б.м.]: Центр, 2013. 157 с.

12. Мицик В.В. Права людини в міжнародному праві. Міжнародно-правові механізми захисту : посібник. К.: Фенікс, 2010. 722 с.

13. Мушак Н.Б. Міжнародно-правові засади захисту та забезпечення прав людини в європейських організаціях: монографія. К.: Ліра-К., 2013. 192 с.

14. Посібник з прав людини для інтернет-користувачів та пояснювальний меморандум

15. Право на життя в контексті кримінального провадження: практика Європейського суду з прав людини та законодавство України: наук.-практ. посіб. / уклад. А.В. Столітній та ін. Харків: Право, 2019. 186 с.

16. Фулей Т.І. Застосування практики Європейського суду з прав людини при здійсненні правосуддя: наук.-метод. посіб. для суддів 2-е вид., випр. I доп. К.: ВАІТЕ, 2018 с.

17. Фулей Т.І. Гендерна рівність при здійсненні правосуддя. К.: ВАІТЕ, 2016. 180 с.

4. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

Особи, які вступають до ДВНЗ «УжНУ» для здобуття ступеня магістра на основі ступеня бакалавра, здобутого за неспорідненим напрямом, попередньо складають додаткове вступне випробування у формі співбесіди за нормативною частиною освітньо-професійної програми підготовки бакалавра. За умови успішного проходження додаткового вступного випробування вони допускаються до подальших вступних випробувань у формі зовнішнього незалежного оцінювання.